

Uitgaansbeleving van Amsterdamse allochtone jongeren

Marokkaanse, Turkse, Surinaamse en Antilliaanse jongeren aan het woord over uitgaan in Amsterdam

Amsterdam, 31 januari 2003

Mireille Geldorp
Yvonne van Heerwaarden

Met medewerking van:
Oberon Nauta

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uitgaansgedrag	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Uitgaan in Amsterdam	4
2.3	Sociale context	6
3	Redenen om niet uit te gaan	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Redenen om niet uit te gaan	8
3.3	Uitgaanswensen	10
3.4	Imago uitgaan	11
4	Imago Amsterdams uitgaansleven	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Stellingen en het imago van Amsterdam	12
5	Wensen en beleving	15
5.1	Inleiding	15
5.2	Uitgaanswensen	15
6	Veiligheid	17
6.1	Inleiding	17
6.2	Veiligheidsgevoelens	17
6.2	Agressie en uitgaan	18
7	Discriminatie	20
7.1	Inleiding	20
7.2	Deurbeleid	20
7.3	Discriminatie nader onder de loep genomen	22
7.4	Reactie als gevolg van discriminerend gedrag	24
8	Samenvatting en conclusie	27
8.1	Inleiding	27
8.2	Conclusies	31
	Bijlagen	
Bijlage 1	Achtergrondgegevens van de jongeren	37
Bijlage 2	Onderzoeksverantwoording	40
Bijlage 3	De vragenlijst	43

1 Inleiding

Voelen allochtone jongeren zich thuis in de Amsterdamse horeca? Met deze onderliggende vraag is een onderzoek gestart om uiteindelijk zicht te geven op het uitgaansgedrag van allochtone jongeren. Het uitgaansgedrag, redenen om niet uit te gaan, het imago van Amsterdam, de wensen en beleving ten aanzien van uitgaan, veiligheid en discriminatie zijn hierin uitgebreid aan de orde gekomen.

Discriminatie van allochtone jongeren tijdens het uitgaan is steeds vaker onderwerp van gesprek. De omvang is echter moeilijk vast te stellen. Het Meldpunt Discriminatie Amsterdam krijgt bijvoorbeeld op jaarbasis slechts 15 klachten over horecagelegenheden. Bij de politie in Amsterdam wordt eveneens sporadisch aangifte gedaan van discriminatie in de horeca. Redenen voor het geringe aantal klachten/ aangiften kan gezocht worden in het feit dat discriminatie moeilijk te bewijzen is en jongeren geen zin hebben in alle rompslomp etc.

De Horecadriehoek wil graag meer inzicht verkrijgen in de ervaringen van allochtone jongeren tijdens het uitgaan. In dat kader is DSP-groep gevraagd een kwantitatief onderzoek te verrichten naar het uitgaansgedrag, de uitgaansbeleving en uitgaanswensen van deze groep jongeren.

De doelstelling voor het onderzoek luidt als volgt:

Het leveren van een representatief beeld van het uitgaansgedrag, de uitgaansbeleving en de uitgaanswensen van vier groepen allochtone jongeren in Amsterdam.

Het onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- 1 Welk uitgaansgedrag vertonen allochtone jongeren in Amsterdam?
- 2 In welke mate ondervinden allochtone jongeren belemmeringen (discriminatie) bij het uitgaan in Amsterdam?
- 3 In hoeverre wordt het (uitgaans)gedrag van allochtone jongeren beïnvloed door eventuele belemmeringen?
- 4 Welke uitgaanswensen hebben allochtone jongeren?
- 5 Wat is het imago van het Amsterdamse uitgaansleven bij allochtone jongeren die niet uitgaan?

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt in algemene zin ingegaan op het uitgaansgedrag van allochtone jongeren. Vervolgens is jongeren die niet uitgaan gevraagd naar de redenen. Deze redenen worden in hoofdstuk 3 weergegeven. Hoofdstuk 4 gaat in op het imago van het Amsterdamse uitgaansleven, waarna in hoofdstuk 5 aandacht wordt besteed aan de uitgaanswensen en beleving van de jongeren. Veiligheid komt in hoofdstuk 6 aan bod, waarna ten slotte de reactie van de jongeren op discriminatie in hoofdstuk 7 wordt besproken. Een samenvatting en conclusie sluiten het rapport af. In de bijlage zijn achtereenvolgens de achtergrondgegevens van de jongeren, de onderzoeksverantwoording en de vragenlijst terug te vinden.

2 Uitgaansgedrag

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het uitgaansgedrag van de onderzochte groep jongeren die daadwerkelijk uitgaan beschreven. Dit betekent dat de gegevens in de tabellen in dit hoofdstuk betrekking hebben op een populatie van 406 jongeren (N = 406). Indien sprake is van een afwijkende populatie zal dit in een noot bij de betreffende tabel worden toegelicht.

Naast uitgaanspercentages voor de diverse onderscheiden groepen, wordt de uitgaansfrequentie weergegeven, het type gelegenheden en de plek in de stad waar men naar toe gaat, favoriete 'hangouts' en de sociale context waarin men op stap gaat.

2.2 Uitgaan in Amsterdam

In onderstaande tabel wordt het percentage allochtone uitgaande jongeren aangegeven, per etniciteit en sekse.

Tabel 2.1 Uitgaanspubliek, naar etniciteit en sekse (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongens	90	83	91	97	89
Meisjes	63	57	93	100	77

Allochtone jongens gaan in groten getale uit. Negen van de tien jongens rekenen zichzelf tot het uitgaanspubliek en driekwart van de meisjes geeft aan 's avonds (wel eens) uit te gaan. Bij Turkse en Marokkaanse meisjes liggen deze percentages overigens een stuk lager dan bij Surinaamse en Antilliaanse meisjes. Ook Turkse jongens gaan in minder uit dan jongens uit de andere etnische groepen.

Tabel 2.2 Uitgaansfrequentie, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen		Turken		Surinamers		Antillianen		Totaal	
	j	m	j	m	j	m	j	m	j	m
Meer dan één keer per week	23	27	30	29	27	16	58	36	30	24
Eén keer per week	43	20	40	29	28	23	23	16	35	22
Ten minste één keer per maand	29	42	23	24	37	45	16	36	28	40
Minder dan één keer per maand	5	11	7	18	8	16	3	12	6	14
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Twee van de drie jongens en bijna de helft van de allochtone meisjes gaat ten minst één keer per week uit. Antilliaanse jongens doen dat het meest frequent.

Wat doen de allochtone jongeren als ze uitgaan? Beperken ze zich tot bioscoop en discotheek of maken ze ook gebruik van andere voorzieningen? In de volgende tabel wordt nader ingegaan op het uitgaansgedrag van de onderzochte groepen. Gevraagd is naar het bezoek aan de disco, het café, de bioscoop, het buurtcentrum/ jongerencentrum, coffeeshops en houseparty's.

Tabel 2.3 Jongeren die ten minste 1 keer per maand naar de volgende uitgaansgelegenheden gaan (in %)

	Marokkanen		Turken		Surinamers		Antillianen		Totaal	
	j	m	j	m	j	m	j	m	j	m
discotheek	77	51	86	35	90	81	90	88	85	68
café	73	71	53	77	37	32	55	44	55	51
bioscoop	88	96	74	88	83	86	71	92	81	90
buurtcentrum/ jongeren centrum	33	9	33	24	12	11	32	12	27	12
coffee shop	17	4	15	-	26	8	36	36	21	11
houseparty/ feesten	20	16	30	24	23	18	39	28	26	20

Bioscoop en discotheek blijken inderdaad de meest populaire bestemmingen te zijn, wanneer de doelgroep gevraagd wordt naar uitgaansgedrag. Gemiddeld vier van de vijf allochtone jongeren gaan daar ten minste één keer per maand naar toe. Een kwart van de jongeren gaat ten minste één keer per maand naar een houseparty of ander (dans)feest. Een kleine één op de vijf jongeren gaat met (tenminste) dezelfde regelmaat naar een coffeeshop. Maar ook een niet commerciële voorziening als het buurt- of jongerencentrum wordt door één op de vijf jongeren maandelijks bezocht.

De meisjes gaan vaker dan jongens naar de bioscoop en minder vaak naar een discotheek. Dit laatste geldt overigens vooral voor Marokkaanse en Turkse meisjes. Meisjes gaan ook minder vaak naar coffeeshop, (house)feesten en buurt- of jongerencentra. Waar het de coffeeshop betreft lijken Antilliaanse meisjes een uitzondering te vormen. Zij bezoeken coffeeshops even vaak als Antilliaanse jongens.

Kijken we naar de variatie tussen de vier etnische groepen dan blijkt het volgende. Van de ondervraagde meisjes bezoeken Surinaamse en vooral Antilliaanse meisjes het vaakst en Marokkaanse en vooral Turkse meisjes minder vaak naar een discotheek. Bij de jongens doen dergelijke verschillen zich niet voor.

Driekwart van de Marokkaanse jongeren geeft aan cafés te bezoeken. Dat is opvallend veel, niet alleen in vergelijking met Turkse en Antilliaanse jongeren, maar vooral met Surinaamse jongeren, waarvan slechts één op de drie jongeren cafés bezoekt. Dit onderscheid in het cafébezoek geldt overigens niet alleen voor jongens, maar ook – opvallend genoeg – voor meisjes. Het coffeeshopbezoek kent eveneens grote verschillen. De groep Antilliaanse jongeren die ten minste maandelijks naar de coffeeshop gaat, blijkt twee keer zo groot als de groep Surinamers en drie keer zo groot als de groep Turken en Marokkanen. Dit geldt in even sterke mate voor de meisjes als voor de jongens.

Feesten zijn populairder onder Antilliaanse en Turkse jongeren dan onder de twee overige groepen, maar dit geldt vooral voor jongens. Het feestbezoek door meisjes ligt voor de vier etnische groepen op een onderling vergelijkbaar niveau. Kijken we naar het buurt- of jongerencentrum, dan kan voor de jongens worden vastgesteld dat het onder Surinaamse jongens beduidend minder populair is dan bij jongens uit de overige groepen. In de volgende tabel wordt ingegaan op de vraag wáár men meestal uitgaat.

Tabel 2.4 Uitgaansplekken in Amsterdam¹, naar etniciteit (in %) meerdere antwoorden mogelijk (m.a.m.)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal (N = 349)
Buurt Rembrandtplein	38	29	29	36	33
Buurt Leidseplein	32	24	19	43	27
Andere plekken centrum	21	22	11	38	20
Andere plekken stad, (buiten centrum)	5	14	13	16	11
Eigen buurt	3	6	8	4	5
Buiten Amsterdam	29	33	31	34	31

Het merendeel van de allochtone jongeren blijkt uit te gaan in het centrum van de stad. De twee belangrijkste Amsterdamse uitgaansgebieden, het Rembrandt- en Leidseplein, zijn duidelijk het meest populair. Vervolgens blijkt uit de tabel dat slechts een kleine groep van de jongeren in Amsterdam uitgaat buiten het centrum of de eigen buurt. Een derde opvallend gegeven uit deze tabel is het feit dat 31% van de jongeren uitgaat buiten Amsterdam. Marokkaanse en Antilliaanse jongeren doen dit overigens in mindere mate dan Surinaamse en Turkse. Kijken we naar de jongens dan blijkt dat het uitgaan buiten Amsterdam voornamelijk door Turkse, Marokkaanse en Surinaamse jongens wordt gedaan.

Andere opvallende resultaten zijn dat van de Surinamers een relatief groot deel en van de Antillianen een relatief klein deel uitgaat *in de stad, buiten het centrum*. Verder blijkt dat twee maal zoveel Antillianen, dan gemiddeld over de vier groepen, in de buurt van het Leidseplein te vinden zijn, terwijl onder Surinaamse jongeren het tegenovergestelde het geval lijkt. Van de vier doelgroepen die centraal staan, zijn het de Marokkaanse jongeren die zich meer dan de andere rond het Rembrandtplein begeven.

Uit een nadere analyse blijkt dat meisjes minder vaak uitgaan *buiten* de stad. Daarnaast gaan ze ten opzichte van jongens in grotere getale uit op het Rembrandtplein en in mindere mate op het Leidseplein.

Om een indruk te krijgen van populaire uitgaansgelegenheden onder allochtone Amsterdamse jongeren is aan hen gevraagd hun meest favoriete uitgaansgelegenheden te noemen. Uiteraard is op deze vraag uiteenlopend geantwoord. Hier volgt een opsomming van de meest genoemde uitgaansplekken in Amsterdam: de Empire, Escape en Ministry worden genoemd als meest favoriete discotheken. De volgende gelegenheden blijken eveneens populair te zijn: Paradiso, Madness, Powerzone, Mr. Cocos, Sinners, Paleis Soestdijk, Velvet, de Melkweg en Cool Down.

2.3 Sociale context

Een belangrijke reden om uit te gaan is de gezelligheid en de leuke sfeer. Uitgaan doe je dan ook meestal niet alleen. Toch maakt het een groot verschil of je met een goede vriend/ vriendin de stad in bent of met een groep vrienden. Het blijkt dat de grootte van de groep vaak van invloed is op het uitgaansgedrag. Allereerst zal worden geïnventariseerd in welke sociale samenstelling de jongeren veelal uitgaan.

Noot 1 De resultaten in deze en volgende tabellen in dit hoofdstuk hebben betrekking op de in Amsterdam woonachtige jongeren. Dit resulteert in een N van 349 jongeren.

Tabel 2.5 Uitgaan, naar etniciteiten (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Met een grote groep (> 5 p.)	9	16	19	29	17
Met een kleine groep (< 5 p.)	61	68	63	50	62
Met een vriend(in)	28	16	12	16	18
Alleen	2	1	6	5	3
Totaal (N=349)	100	100	100	100	100

Uit de tabel blijkt dat het merendeel van de jongeren, namelijk zes van de tien, in kleine groepjes uitgaat. Voor Antillianen geldt dit in iets mindere mate. Vergeleken met de andere jongeren, gaan Antillianen vaker uit in een grote groep. Marokkaanse jongeren gaan weer meer dan de andere groepen met één vriend of vriendin uit.

Onderstaande tabel geeft weer, in hoeverre de groep waarmee men op stap gaat etnisch gemengd is van samenstelling. Gevraagd is: *welke culturele achtergrond hebben jouw vrienden, waar je mee uitgaat.*

Tabel 2.6 Samenstelling uitgaansgroep, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Marokkanen	49	22	12	5	25
Turken	13	42	7	2	15
Surinamers	8	15	40	37	25
Antillianen	4	-	10	24	8
Nederlanders	18	18	24	24	21
Anders	8	4	8	7	7
Totaal (N=349)	100	100	100	100	100

Uit de tabel blijkt dat ongeveer de helft van de ondervraagden, die uitgaan in groepsverband, dat doen in een groep met dezelfde etnische achtergrond. Dit lijkt in mindere mate het geval te zijn bij Antilliaanse jongeren. Antillianen geven naar verhouding vaak aan op stap te gaan met Surinamers en autochtonen (in tabel: 'Nederlanders'). Marokkanen mengen in eerste instantie met witte Amsterdammers en Turken. Turken mengen veel met Marokkanen, maar ook met autochtonen en Surinamers. Surinamers gaan naast andere Surinamers vooral uit met 'Nederlandse' jongeren.

De volgende tabel gaat door op de samenstelling van de uitgaansgroep, maar laat de verschillen zien tussen jongens en meisjes.

Tabel 2.7 Samenstelling uitgaansgroep, naar etniciteit en sekse (in %)

	Marokkanen		Turken		Surinamers		Antillianen	
	j	m	j	m	j	m	j	m
Marokkanen	45	56	25	-	17	6	5	5
Turken	16	6	41	50	9	4	5	-
Surinamers	8	9	14	17	37	44	43	30
Antillianen	5	3	-	-	6	14	33	15
Nederlanders	18	18	16	33	20	28	5	45
Anders	8	9	4	-	12	4	10	5
Totaal (N=349)	100	100	100	100	100	100	100	100

Kijken we naar het verschil tussen jongens en meisjes dan blijkt dat meisjes vaker uitgaan met meisjes uit de eigen etnische groep en met Nederlandse meisjes. Het blijkt dat meisjes minder vaak met meisjes uitgaan afkomstig uit één van de drie andere onderscheiden etnische groepen. Echter dit lijkt niet op te gaan voor Antilliaanse meisjes.

3 Redenen om niet uit te gaan

3.1 Inleiding

Om een zo volledig mogelijk beeld te kunnen schetsen van de uitgaanswensen van allochtone jongeren, dient niet alleen de uitgaanspopulatie centraal te staan. Wensen van jongeren die niet uitgaan, kunnen daarbij evenzo relevant zijn. Gevraagd is naar de achterliggende motivatie en redenen om niet uit te gaan en de wensen die deze groep jongeren heeft ten aanzien van het uitgaan. Het hoofdstuk is voornamelijk bedoeld om de achtergrond van deze jongeren inzichtelijker te maken.

In het voorgaande hoofdstuk is al aangetoond dat één op de zes benaderde jongeren niet uitgaat. Dit betekent dat de gegevens in dit hoofdstuk betrekking hebben op 76 jongeren ($n = 76$). Vanwege de geringe omvang van deze groep, zeker wanneer de jongeren worden uitgesplitst naar etnische achtergrond, worden in dit hoofdstuk de tabellen in aantallen weergegeven in plaats van in percentages. Daarmee verkrijgen we enig inzicht in mogelijke verschillen tussen de diverse groepen, zonder daar al te vergaande conclusies aan te verbinden.

In onderstaande tabel wordt het aantal jongeren dat niet uitgaat nogmaals weergegeven per etniciteit en geslacht.

Tabel 3.1 Jongeren die niet uitgaan (weergegeven in aantallen)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongens	8	15	8	1	32
Meisjes	26	13	5	-	44
Totaal	34	28	13	1	76

Onder de 76 jongeren die niet uitgaan, bevinden zich 32 jongens en 44 meisjes. Van de jongens is de helft Turks en de groep meisjes bestaat voor de meerderheid uit Marokkaanse en Turkse meisjes. Antillianen zijn, in verband met het kleine aantal, in de volgende tabellen buiten beschouwing gelaten. Dit betekent dat de gegevens in de volgende totale betrekking hebben op 75 jongeren ($n = 75$).

3.2 Redenen om niet uit te gaan

De jongeren is gevraagd naar de redenen om niet uit te gaan. Hierbij is het mogelijk om meerdere antwoorden te geven, waardoor het totaal op meer dan 75 uitkomt. Tabel 3.2 geeft de genoemde redenen weer.

Tabel 3.2 Redenen om 's avonds niet uit te gaan (m.a.m.; in aantallen)

	aantal
Ik mag niet uit (van mijn ouders)	32
Ik vind uitgaan niet leuk	24
Andere bezigheden (werk)	17
Onveilig	12
Religieuze redenen (moslim, alcohol, etc)	11
Mijn vrienden/ vriendinnen gaan ook niet uit	5
Er is geen uitgaansgelegenheid in de buurt	2
Ik ken niemand om 's avonds mee uit te gaan	1
Ik word toch geweigerd	1

Voorgaande tabel laat zien dat het niet uit *mogen* als belangrijkste reden duidelijk naar voren komt. Deze groep bestaat overigens voornamelijk uit Marokkaanse (18) en Turkse jongeren (12). Kijken we vervolgens naar het verschil tussen jongens en meisjes dan blijkt een verbod om uit te gaan inderdaad vooral te spelen bij meisjes: 27 mogen niet uit. *'Onveiligheid'* wordt tevens als reden opgegeven om niet uit te gaan, bij acht meisjes, tegen vier jongens. *'Religieuze aspecten'* worden het meest door Marokkaanse jongeren gegeven. Het gaat hier om in totaal 2 jongens en 9 meisjes.

Welke reden geven jongens nu voor het niet uitgaan? Jongens (13) noemen vaker *'andere bezigheden, zoals werk'* als oorzaak van het niet uitgaan. Dit antwoord is door slechts 4 meisjes gegeven. Verder spreekt de categorie *'ik vind uitgaan niet leuk'* natuurlijk voor zichzelf. Deze reden is veel door jongens genoemd, maar dit geldt tevens voor de meisjes. Later gaan we hier nog even verder op in.

De 32 jongeren die aangeven niet uit te mogen, zijn vervolgens gevraagd naar de achterliggende redenen. In tabel 3.3 worden deze redenen weergegeven.

Tabel 3.3 Om welke reden mag je niet uit (m.a.m.; in aantallen)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Totaal
Ik ben een meisje	10	8	-	18
Ik mag 's avonds laat niet alleen over straat lopen	6	4	1	11
Het is te gevaarlijk	6	3	-	9
Ik ben te jong	5	1	1	7
Mijn ouders zijn bang dat ik in contact kom met jongens	2	2	-	4
Mijn ouders zijn bang dat ik aan de alcohol/drugs verslaafd raak	-	3	-	3

Van de 27 meisjes die niet uitmogen, geven er 18 aan dat het feit dat ze meisje zijn hiervan de oorzaak is. Deze reden wordt het vaakst opgegeven. Daarnaast is veiligheid tevens een belangrijke reden. Het 's avonds laat niet alleen over straat lopen en het aspect dat uitgaan gevaarlijk is wordt door een aantal jongeren (2 jongens en 12 meisjes) genoemd.

In het gesprek met de jongeren die niet uitgaan is tevens gevraagd of uitgaan hen wel leuk lijkt. 36 jongeren beantwoordden deze vraag positief en 31 negatief (9 jongeren hebben geen idee). Opmerkelijk is dat het merendeel van de Turkse jongeren uitgaan leuk lijkt, terwijl van de Marokkaanse jongeren het merendeel aangeeft, uitgaan niet leuk te vinden. De 31 jongeren die aangeven uitgaan niet leuk te vinden zijn vervolgens gevraagd naar de onderliggende reden. Deze zijn in de volgende tabel weergegeven.

Tabel 3.4 Waarom lijkt uitgaan je niet leuk² (m.a.m.; in aantallen)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Totaal
Saai/ boeit niet	5	6	-	11
Geloof	7	1	-	8
Het is onveilig in discotheken/ cafés	3	1	3	7
Voorkeur aan ander bezigheden	4	2	1	7
Voelt zich niet op gemak	3	-	-	3
Ik mag nergens naar binnen	1	-	-	1

Uit de tabel valt af te leiden dat 18 jongeren uitgaan niet leuk vinden. Immers 11 jongeren geven aan dat uitgaan hen niet boeit en saai is. Daarnaast geven 7 jongeren aan dat zij de voorkeur geven aan andere bezigheden. De overige redenen vertonen veel overeenkomsten met het voorgaande, waarbij religie, veiligheid en discriminatie de belangrijkste aandachtspunten zijn.

3.3 Uitgaanswensen

In het gesprek met de jongeren die niet uitgaan is vervolgens ingegaan op eventuele uitgaanswensen. Gevraagd is: *wat zou er in het uitgaansleven in Amsterdam moeten veranderen, zodat je wel uit zou willen, mogen of gaan.* De volgende antwoorden zijn hierop gegeven.

Tabel 3.5 Beperkingen m.b.t. het uitgaansleven in Amsterdam (m.a.m.; in aantallen).

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Totaal
Niets	16	14	6	36
Veiligheid	5	2	5	12
Standpunt ouders	5	3		8
Tijdstip (niet zo laat)	5	3		8
Mijn leeftijd (ouder worden)	2	2	1	5
Locatie (dichter bij)	1			1
Anders, namelijk.....	2	4	1	7

Opvallend aan de voorgaande tabel is dat een deel van de jongeren – ook onder andere condities – geen deel zou uitmaken van het uitgaanspubliek: men ervaart in ieder geval geen beperkingen. Ongeveer een vijfde van de jongeren die niet uitgaan doet of mag dat niet vanuit veiligheidsoverwegingen. Verder is genoemd (categorie anders) dat er meer leuke uitgaansgelegenheden zouden moeten komen, bijvoorbeeld meer Turkse feesten, of andere activiteiten in de avonduren. Een gelegenheid speciaal voor Turkse vrouwen en doordeweeks geopend, is ook geopperd. Een jongere geeft de volgende reactie:

De mensen moeten veranderen. Je kan van alles bedenken maar zolang de mensen niet met je om willen gaan, maakt het niet uit of ze het gezelliger maken of niet.

Noot 2 Deze vraag is gesteld aan 31 jongeren die eerder hebben aangegeven uitgaan niet leuk te vinden (N=31).

3.4 Imago uitgaan

Het beeld dat geschapen wordt rond uitgaan, de verschillende verwachtingen en de culturele achtergrond kunnen van invloed zijn op het imago van het uitgaan. De jongeren die niet uitgaan zijn een tweetal stellingen voorgelegd over het uitgaan in het algemeen³.

Zoals al eerder naar voren is gebracht, wordt de religieuze achtergrond als reden genoemd om niet uit te gaan. Het feit dat er in de horecagelegenheid alcohol geschonken wordt kan conflicterend zijn met de voorschriften van het geloof. De eerste stelling luidt als volgt: **'Ik houd er niet van als mensen alcohol drinken.'** 37% van de niet-uitgaande jongeren is het hier (helemaal) mee eens. Turkse en Marokkaanse jongeren reageren hier naar verwachting het sterkst op.

De tweede stelling luidt: **'Als je getrouwd bent ga je niet meer uit.'** Het is opvallend dat slechts een minderheid van de niet-uitgaande jongeren, 29%, het hier (helemaal) mee eens is. Marokkaanse jongeren reageren hier overigens het sterkst op, terwijl de Surinamers dit beduidend minder belangrijk vinden, dan de andere drie groepen.

Het feit dat jongeren 's avonds niet uitmogen, geeft nog geen inzicht in het 'uitgaansgedrag' overdag. Immers het opdoen van sociale contacten en gezellig met vrienden in een gelegenheid samenkomen kan 'any time'. De jongeren die niet uitgaan zijn daarom gevraagd of ze wel eens overdag naar het buurthuis gaan.

Tabel 3.6 Bezoek overdag aan buurthuis (in aantallen)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Totaal
Ja	9	7	-	16
Nee	25	21	13	59
Totaal (N = 75)	34	28	13	75

Het blijkt dat slechts een vijfde van de jongeren die niet uitgaan, een buurthuisbezoeker is. Deze jongeren geven aan er voornamelijk voor de gezelligheid en het contact met andere jongeren te komen en in mindere mate voor het volgen van een cursus, sport, spel en muziek.

Noot 3 In het volgende hoofdstuk komen stellingen aan bod over het uitgaansleven in Amsterdam. Op deze stellingen hebben alle jongeren gereageerd.

4 Imago Amsterdams uitgaansleven

4.1 Inleiding

Het imago van het Amsterdamse uitgaansleven is mede bepalend voor het aantal bezoekers, maar ook voor het publiek dat er op afkomt. In hoofdstuk drie blijkt dat ruim een kwart van de jongeren buiten Amsterdam uitgaat. In dit onderzoek is niet direct gevraagd naar de onderliggende reden, maar naar het imago van het uitgaansleven in Amsterdam. Immers het imago kan van grote invloed hierop zijn. Uiteenlopende onderwerpen, zoals deurbeleid, veiligheid etc. die in volgende hoofdstukken centraal komen te staan, worden via stellingen behandeld.

De stellingen zijn voorgelegd aan de gehele onderzoeksgroep. De tabellen in dit hoofdstuk hebben betrekking op alle 406 uitgaande jongeren. Voorzover er verschillen worden gevonden, bijvoorbeeld met jongeren die niet uitgaan of tussen jongeren uit Amsterdam en jongeren van buiten de stad, wordt hierover in de tekst melding van gedaan.

4.2 Stellingen en het imago van Amsterdam

Om uitspraken te kunnen doen over het imago van het Amsterdamse uitgaansleven is aan de onderzoeksgroep een aantal stellingen voorgelegd. Aangezien discriminatie aan de 'horecapoort' in de media steeds vaker aandacht krijgt, is door middel van de volgende stelling inzichtelijk gemaakt hoe de Amsterdamse allochtone jeugd denkt over deze vorm van discriminatie.

In de binnenstad van Amsterdam kom je er als allochtoon niet in.

Gemiddeld 30% van de jongeren is het (helemaal) eens met bovenstaande stelling⁴. Het imago van het Amsterdamse uitgaansleven is onder jongens beduidend slechter dan onder meisjes: van de jongens is 40% het eens met de stelling, terwijl die slechts door 11% van de meisjes wordt bevestigd. Binnen de eerste groep valt de positie van Turkse en Marokkaanse jongens op: de helft van hen is het eens met de geponeerde stelling. Het is duidelijk dat het imago van de Amsterdamse horeca bij deze twee groepen het minst positief is. De verschillen bij de meisjes, onderling zijn niet significant.

Tabel 4.1 In de binnenstad van Amsterdam kom je er als allochtoon niet in. (in % '(helemaal) mee eens')

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal (n = 406)
Jongens	49	48	27	32	40
Meisjes	13	6	8	20	11

Noot 4 Dit geldt zowel voor de uitgaande jongeren als zij die niet uitgaan.

De volgende stelling heeft betrekking op de uitgaansbeleving van de jongeren. Voelen allochtone jongeren zich wel welkom in de Amsterdamse horeca? Immers, dit zou mede kunnen verklaren waarom een deel van hen uitgaat buiten Amsterdam.

Ik voel me welkom in Amsterdamse uitgaansgelegenheden.

Uit de antwoorden op deze stelling blijkt dat allochtone meisjes zich over het algemeen welkom voelen in het Amsterdamse uitgaansleven. Voor jongens ligt dat anders. Eén op de vier allochtone jongens voelt zich niet welkom in het stedelijke nachtleven. Dit geldt het sterkst voor Marokkaanse jongens: 4 op de 10 heeft het idee daar niet gewenst te zijn.

Tabel 4.2 Ik voel me welkom in Amsterdamse uitgaansgelegenheden (in % '(helemaal) niet mee eens')

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal (n = 406)
Jongens	39	25	19	13	25
Meisjes	7	-	2	4	3

Ook veiligheid is een onderwerp waar later in dit rapport nader op in wordt gegaan. Hier krijgt u alvast een indruk, aan de hand van de resultaten op een stelling over veiligheid.

Het is onveilig om in Amsterdam uit te gaan.

De meerderheid van de jongeren, namelijk 5 van de 6, geeft aan het Amsterdamse uitgaansleven als veilig te ervaren. Slechts één op de zes jongeren vindt het onveilig om uit te gaan in Amsterdam. Meisjes voelen zich gemiddeld genomen even (on)veilig als jongens. Jongeren die daadwerkelijk in Amsterdam uitgaan hebben overigens een positievere kijk op de veiligheid dan de jongeren die niet uitgaan: 37% van de niet-uitgaande jongeren is het (helemaal) eens met deze stelling, terwijl dit voor slechts 17% van de uitgaande jongeren geldt.

Tabel 4.3 Het is onveilig om in Amsterdam uit te gaan (in % '(helemaal) mee eens')

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongens	16	14	15	10	14
Meisjes	13	24	11	28	16

Alle vier de etnische groepen voelen zich in dezelfde mate (on)veilig. Er doet zich geen significant onderscheid voor.

Een aspect van geheel andere aard, dat bepalend kan zijn voor het uitgaansgedrag, zijn de kosten die uitgaan met zich meebrengen. Hoe denken de jongeren over de volgende stelling:

Uitgaan in Amsterdam is te duur.

Het idee dat uitgaan in Amsterdam duur is leeft sterk onder de jongeren. Een kleine vier op de tien respondenten is het (helemaal) eens met deze stelling. Dit geldt zowel voor jongens als voor meisjes. Bij nadere analyse blijken vooral Surinaamse jongeren die niet uitgaan het met de stelling eens te zijn. De groep die uitgaan in Amsterdam te duur vindt is het grootst onder Turkse meisjes.

Tabel 4.4 Uitgaan in Amsterdam is te duur (in % '(helemaal) mee eens')

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongens	36	40	37	36	37
Meisjes	40	65	39	52	38

In een horecagelegenheid is de muziek in grote mate bepalend voor de sfeer die wordt uitgestraald en het publiek dat men daarmee wil aantrekken. Aan de jongeren is de volgende stelling voorgelegd:

In het Amsterdamse uitgaansleven wordt goede muziek gedraaid.

De meeste ondervraagde jongeren kunnen zich vinden in de muziek die in het Amsterdamse uitgaansleven wordt gespeeld. Slechts 11% van het uitgaanspubliek is het (helemaal) oneens met deze stelling. Kijken we naar het verschil tussen jongens en meisjes, dan blijkt dat de meisjes zich meer kunnen vinden in de muziek die gedraaid wordt: 6% van de meisjes, tegen 14% van de jongens is het namelijk (helemaal) oneens met de stelling. Turkse jongeren die niet uitgaan blijken bij nadere analyse het minst tevreden over de gedraaide muziek in de uitgaansgelegenheden.

Tabel 4.5 In het Amsterdamse uitgaansleven wordt goede muziek gedraaid (in % '(helemaal) niet mee eens')

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongens	19	12	12	13	14
Meisjes	11	1	2	8	6

Voor beide seksen geldt dat Marokkaanse jongeren die uitgaan het minst tevreden zijn over de gedraaide muziek.

5 Wensen en beleving

5.1 Inleiding

De horeca beschikt over een aantal middelen, waarmee ze een gewenst publiek kunnen aantrekken. Je kunt hierbij denken aan de muziekstijl, een dansvloer, hoge/ geen entree etc. Om de uitgaansfaciliteiten af te kunnen stemmen op de uitgaanswensen van de jongeren in dit onderzoek, moet eerst duidelijk worden, waar deze wensen uit bestaan. De uitgaande jongeren (N = 406) hebben op deze vragen gereageerd. In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op de resultaten.

5.2 Uitgaanswensen

De jongeren is gevraagd te reageren op een aantal aspecten en daarbij aan te geven in hoeverre zij deze aspecten bij het uitgaan (zeer) belangrijk vinden.

Tabel 5.1 Aspecten van uitgaan die (zeer) belangrijk worden gevonden (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Goede muziek	89	87	94	95	91
Dat je kan dansen	73	80	94	91	84
Leuke meisjes/ jongens	69	74	79	80	75
Goedkope entree	43	38	47	45	43
Goedkope drank	42	54	48	64	50

Goede muziek en een dansvloer zijn de aspecten die het meest belangrijk worden gevonden. Dit geldt voor beide aspecten voor Surinaamse en Antilliaanse jongeren sterker dan voor de Marokkaanse en Turkse jongeren. Daarnaast is leuk publiek, bestaande uit leuke meisjes en jongens natuurlijk ook belangrijk. De Marokkaanse jeugd hecht hier vergeleken met de andere jongeren het minst waarde aan.

Uit het voorgaande blijkt dat - niet geheel onverwacht - de muziek een zeer belangrijke rol speelt bij het uitgaan. Verwacht kan worden dat de muziekstijl voor de jongeren bepalend is voor de keuze van de horecagelegenheid. Belangrijk om te achterhalen is vervolgens of de muzieksmaak van deze jongeren overeenkomt met de muziek die in het Amsterdamse uitgaansleven gedraaid wordt.

De jongeren is gevraagd naar hun favoriete muzieksoort tijdens het uitgaan. Het blijkt dat verreweg de meeste jongeren het liefst R&B horen. De Turkse jongeren zijn echter in deze groep ondervertegenwoordigd. Verder is door een aantal jongeren Hiphop en Rap genoemd. Deze stijl leeft minder bij de Marokkaanse jeugd. Veel Turkse jongeren geven aan graag Turkse muziek te horen tijdens het uitgaan. RAï wordt genoemd door Marokkaanse en Surinaamse jongeren. Slechts een kleine groep geeft aan dat de muziekstijl niets uitmaakt.

Naast het muzikale aspect zijn we tevens ingegaan op de gewenste samenstelling van het publiek. In de volgende tabel wordt laten zien hoe volgens de jongeren hun meest wenselijke publiek eruit ziet.

Tabel 5.2 Samenstelling uitgaanspubliek, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Maakt me niet uit	46	38	46	52	45
Gemengd publiek	34	38	45	36	39
Marokkanen	15	-	1	2	5
Turken	1	18	1	-	5
Nederlanders	3	4	1	2	2
Surinamers	1	-	5	-	2
Antillianen	-	-	-	9	1
Weet niet	1	2	1	-	1
Totaal	100	100	100	100	100

Bijna de helft van de jongeren geeft aan dat het hen niet maakt hoe de samenstelling van het uitgaanspubliek om hen heen is. Nog eens 40% zegt min of meer hetzelfde door te antwoorden een gemengd publiek te wensen. Het verschil zit hierin dat deze jongeren bewust een gemengd publiek wensen, terwijl de jongeren uit de eerste categorie het in het geheel niet uitmaakt. Hoewel het percentage jongeren dat nu overblijft klein is valt een lichte voorkeur voor de eigen etniciteit op te merken.

Om tot een kwantitatieve beoordeling te komen, is gevraagd naar een rapportcijfer tussen de 1 en de 10, voor het uitgaan in Amsterdam. Als groep geven jonge allochtonen het uitgaan in Amsterdam gemiddeld een 7,0. Meisjes zijn iets positiever dan jongens. Verder blijkt dat Marokkaanse jongens het uitgaansleven in Amsterdam significant lager beoordelen dan alle andere groepen.

Tabel 5.3 Beoordeling uitgaan in Amsterdam, naar etniciteit en sekse (in rapportcijfer)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongen	6,2	7,0	7,0	7,4	6,8
Meisje	7,3	7,0	7,2	7,2	7,2

6 Veiligheid

6.1 Inleiding

Geweldsdelicten onder jongeren, m.n. in de binnensteden, zijn geen recent verschijnsel. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op het gevoel van veiligheid onder uitgaande jongeren. Voorgaande hoofdstukken hebben het belang van veilig uitgaan al aangetoond. Oorzaken kunnen gezocht worden in het in toenemende mate voorkomen van vechtpartijen, agressief gedrag, dronken mensen, een dreigende sfeer etc. Hierbij is het van belang te beseffen dat de veroorzakers van onveiligheid deels te vinden zijn onder de uitgaande jongeren zelf.

De tabellen opgenomen in dit hoofdstuk hebben betrekking op de jongeren die daadwerkelijk in Amsterdam uitgaan. Het gaat dan om 349 jongeren (n = 349). Indien de tabel betrekking heeft op een afwijkend aantal jongeren wordt dit in de tabel aangegeven en in een voetnoot toegelicht.

6.2 Veiligheidsgevoelens

Eerder onderzoek⁵ naar veiligheidsgevoelens in de horecagelegenheid heeft aangetoond dat bijna de helft (45%) van de jongeren zich niet altijd veilig voelt. Het onderzoek toont verder aan dat bijna drie op de vier jongeren (73%) zich niet altijd veilig voelt op straat tijdens het uitgaan.

In dit onderzoek is ook aan de jongeren gevraagd of zij tijdens het uitgaan wel eens bang zijn. Hiermee wordt zowel de horecagelegenheid als op straat bedoeld. Onderstaande tabel geeft de percentages weer uitgesplitst naar de verschillende etnische groepen en naar sekse.

Tabel 6.1 Bang tijdens het uitgaan, naar etniciteit en sekse (in %)

	Marokkanen		Turken		Surinamers		Antillianen		Totaal	
	j	m	j	m	j	m	j	m	j	m
Vaak	-	4	-	6	-	-	-	4	0	3
Soms	8	18	4	24	1	10	7	16	5	15
Zelden	4	4	4	6	5	11	-	16	4	9
Nooit	88	73	92	65	94	79	94	64	91	73
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Het blijkt dat 84% van de jongeren nooit bang is tijdens het uitgaan. Dit beeld lijkt gunstiger vergeleken met de resultaten uit het bovengenoemde onderzoek. Meisjes hebben meer last van angstgevoelens tijdens het uitgaan dan jongens: 5% is vaak en 15% soms bang. Bij beschouwing van de jongens en meisjes afzonderlijk blijken zich geen verschillen voor te doen tussen de vier etnische groepen.

Noot 5 Bieleman, B., H. Maarsingh en G. Meijer, Aangeschoten wild. Onderzoek naar jongeren, alcohol, drugs en agressie tijdens het uitgaan. Groningen: Stichting INTRAVALE, 1998, p.68.

Aan de jongeren die wel eens bang zijn tijdens het uitgaan is gevraagd, wáár zij zich voornamelijk bang voelen. Uit de enquête blijkt dat 70% van hen (en dat houdt één van de vijf uitgaande jongeren) zich voornamelijk buiten op straat onveilig voelt. Een kwart van deze jongeren (en in totaal dus 6% van alle jongeren die uitgaan) geeft aan zich zowel in de horecagelegenheden zelf, als buiten op straat, onveilig te voelen.

6.2 Agressie en uitgaan

Toenemende agressie onder het uitgaanspubliek is mede een oorzaak voor een onveilige uitgaansomgeving. Hier maken jongeren die uitgaan zich ook zelf schuldig aan. De volgende tabel gaat in op de betrokkenheid bij een ruzie of vechtpartij tijdens het uitgaan. Gevraagd is: *ben jij of zijn jullie als groep tijdens het uitgaan wel eens betrokken geweest bij een ruzie.*

Tabel 6.2 Betrokkenheid bij ruzie, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Vaak	6	10	3	7	6
Soms	11	25	12	12	14
Zelden	13	11	21	20	16
Nooit	71	55	64	61	64
Totaal	100	100	100	100	100

Gemiddeld geeft één op de vijf jongeren aan soms (tot vaak) betrokken te zijn bij een ruzie tijdens het uitgaan. Er zijn op dit punt tussen de diverse etnische groepen geen verschillen waarneembaar. Dit geldt voor beide seksen⁶.

Wél blijkt dat meisjes zoals verwacht minder vaak bij een ruzie betrokken zijn dan jongens: 57% van de jongens en 77% van de meisjes is nooit bij een ruzie betrokken geweest.

Van degenen die wel eens in een ruzie terechtgekomen zijn, is gevraagd of zij daar als individu of als groep bij betrokken waren.

Tabel 6.3 Individuele of groepsbetrokkenheid, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Individu	31	27	36	19	30
Groep	50	55	49	63	52
Beide	19	18	16	19	18
Totaal (N = 126 ⁷)	100	100	100	100	100

Meer dan de helft van de jongeren is als groep betrokken geraakt bij een ruzie. Verder blijkt dat meisjes vaker als individu bij een ruzie betrokken zijn dan jongens. Tussen de etnische groepen doen zich verder geen significante verschillen voor.

Aan dezelfde groep (N = 126) is vervolgens gevraagd of de ruzie zich buiten op straat of binnen in de horecagelegenheid heeft voorgedaan.

Noot 6 Het afwijkende percentage in de tabel bij Turkse jongeren is het gevolg van het feit dat het aantal geïnterviewde Turkse jongens ten opzichte van het aantal geïnterviewde Turkse meisjes beduidend groter is.

Noot 7 In deze tabel staan de jongeren centraal die wel eens in een ruzie terecht zijn gekomen. Dit zijn in totaal 126 jongeren (N = 126).

Tabel 6.4 Lokaliseren van de ruzie, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Binnen in de uitgaansplek	38	18	38	38	33
Buiten op straat	34	46	29	25	34
Zowel binnen als buiten	28	36	33	38	33
Totaal (N = 126 ⁸)	100	100	100	100	100

Het blijkt dat de ruzies zich zowel binnen als buiten voordoen. De verschillen tussen de vier onderscheiden groepen zijn te verwaarlozen.

Een volgende interessante vraag die is gesteld aan de uitgaande jongeren in Amsterdam luidt of anderen tijdens het uitgaan wel eens bang zouden kunnen zijn geworden van de respondent zelf.

Tabel 6.5 Zijn anderen wel bang voor jou, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Vaak	1	1	2	2	1
Soms	5	14	3	7	6
Zelden	4	6	2	-	3
Nooit	91	80	93	90	89
Totaal	100	100	100	100	100

Iets minder dan één op de tien jongeren geeft aan dat andere uitgaande jongeren wel eens bang voor hen zouden kunnen zijn geweest. Onder meisjes ligt dit percentage de helft lager. De resultaten komen voor de vier etnische groepen overeen⁹.

Onacceptabel gedrag, agressief gedrag, dronkenschap etc zijn redenen om jongeren tijdens het uitgaan de horecagelegenheid uit te zetten. De volgende tabel gaat in op de mate waarin jongeren dit wel eens hebben meegemaakt.

Tabel 6.6 Ben je wel eens een discotheek of café uitgezet, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Vaak	2	8	0	0	2
Soms	2	6	2	5	3
Zelden	8	13	6	5	8
Nooit	88	73	92	90	87
Totaal (n = 311 ¹⁰)	100	100	100	100	100

Een minderheid van de jongeren die wel eens een discotheek of café bezoeken, namelijk 13%, blijkt daar (als groep) wel eens te zijn uitgezet. Bij jongens ligt dit 3 keer zo hoog als bij meisjes, namelijk op 18% tegen 6% bij de meisjes. Bij de jongens nemen Turken, met een percentage van 10% een uitzonderingspositie in (ter vergelijking: Antillianen 4%, Marokkanen 3%, en Surinamers 2%).

Noot 8 Ook in deze tabel gaat het om de 126 jongeren die wel eens bij een ruzie betrokken zijn geweest.

Noot 9 Ook in deze tabel springen de Turkse jongeren er uit. Dit is wederom het gevolg van de relatieve oververtegenwoordiging van het aantal geïnterviewde jongens binnen deze etnische groep.

Noot 10 De gegevens uit deze tabel hebben betrekking op de jongeren die ten minste maandelijks wel eens een discotheek of café bezoeken. Immers als je nooit naar de disco gaat is het ook niet mogelijk om eruit gestuurd te worden. Dit resulteert in een N van 311.

7 Discriminatie

7.1 Inleiding

Discriminatie wordt meestal in verholde vorm toegepast. Hardmaken van het discriminatie-element is dan ook zeer lastig. Vaak worden (schijn)argumenten gebruikt, zodat de schuldige van het discriminerende gedrag buiten schot blijft. Vooral bij de bewijsvoering van discriminatie bij horecagelegenheden, is het meestal het woord van de een tegen de ander.

In dit onderzoek is discriminatie op zorgvuldige wijze aan de orde gesteld. Er is zowel impliciet als expliciet naar discriminatie gevraagd. Zonder het probleem te willen bagatelliseren, moet worden gezegd dat het aan de orde stellen van een onderwerp als discriminatie bij de potentiële slachtoffers geen garantie is voor een objectief beeld. Als het onderwerp expliciet benadrukt wordt bestaat namelijk het risico dat de problematiek wordt uitvergroot. Het impliciet behandelen van het onderwerp discriminatie heeft dan ook plaatsgevonden om een genuanceerd beeld te kunnen schetsen.

De jongeren die daadwerkelijk uitgaan in Amsterdam en in Amsterdam te maken krijgen met discriminatie staan in dit hoofdstuk centraal. Dat betekent een aantal van 349 jongeren (N = 349). Indien op een specifiek onderwerp is doorgevraagd hebben sommige antwoorden betrekking op een kleiner aantal. Dit wordt bij een afwijkende N per tabel aangegeven.

7.2 Deurbeleid

In steeds meer steden blijken allochtone jongeren gediscrimineerd te worden aan de deur van discotheken. Onvoldoende bewijs staat echter een krachtig optreden in de weg. Immers er bestaan voldoende legitieme redenen om bezoekers te kunnen weigeren, zoals eisen op basis van kleding, het gedrag, de kredietwaardigheid van de bezoekers etc. Voorwaarde bij het weigeren van bezoekers aan de deur, is wel dat hen verteld wordt op basis van welke criteria zij geweigerd zijn.

Tabel 7.0 Ben je wel eens geweigerd? (in %)

	jongens	meisjes	totaal
Vaak	19	1	13
Soms	10	4	8
Zelden	23	12	19
Nooit	48	83	60
Totaal (N=311 ¹¹)	100	100	100

Uit het onderhavige onderzoek blijkt dat één op de vijf respondenten (let wel het gaat hier om frequente café- en/of discotheekbezoekers: ze gaan ten minste één keer per maand een café of discotheek) 'soms' tot 'vaak' wordt geweigerd bij een discotheek of café. Meisjes worden minder vaak geweigerd

Noot 11 Dit zijn de 311 jongeren uit Amsterdam die ten minste één keer per maand een café of een discotheek bezoeken.

dan jongens, namelijk 5% 'soms tot vaak' tegen 30% 'soms tot vaak'. In de volgende tabel worden de resultaten uitgesplitst naar etniciteit. De tabel beperkt zich tot *jongens*.

Tabel 7.1 Ben je wel eens geweigerd, *alleen jongens*, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	totaal
Vaak	29	23	7	17	19
Soms	14	10	8	9	10
Zelden	23	27	23	13	23
Nooit	34	40	62	61	48
Totaal (N = 206 ¹²)	100	100	100	100	100

Surinamers worden het minst vaak de toegang geweigerd bij discotheken en café's en Marokkanen het meest: van de geënquêteerde Marokkaanse jongens die ten minste maandelijks naar dit type gelegenheden gaat geeft 45% aan soms tot vaak te worden geweigerd.

Openlijke discriminatie komt zelden voor. Vaak worden verhullende verklaringen gegeven. Met welke redenen worden de jongeren nu geweigerd? Deze vraag is voorgelegd aan 41% (N = 126) van de jongeren, die zeggen wel eens te (dat is inclusief degenen die zeggen zelden te zijn geweigerd) zijn geweigerd.

Tabel 7.2 Geweigerd: de opgegeven reden (weergegeven in aantallen, m.a.m.)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Geen lid/ pasje	31	12	22	5	70
Mijn culturele achtergrond	9	12	1	1	23
Leeftijd	3	3	7	2	15
Kleding	4	1	4	3	12
Mijn huidskleur	1	2	-	2	5
Gedrag	1	5	-	-	6
Het is vol	2	-	2	-	4
Een te grote groep	1	1	1	-	3
Geen legitimatie	-	-	1	-	1
Geslacht	-	-	-	1	1
geen reden	1	2	1	-	4
Totaal (N = 126 ¹³)	53	38	39	14	144

De meest genoemde reden, waarom jongeren de discotheek niet in komen is omdat zij 'geen lid zijn, of geen pasje' bij zich dragen. Dit is door 70 jongeren genoemd. Vervolgens wordt door 23 jongeren (voornamelijk Marokkaanse en Turkse) de 'culturele achtergrond' als reden naar voren gebracht, waarop zij geweigerd zijn. Dit is opmerkelijk te noemen, aangezien dit neigt naar openlijke discriminatie. 'Leeftijd' en 'kleding' zijn achtereenvolgens de meest genoemde redenen.

Aangezien het in de meeste gevallen, indien er sprake zou zijn van discriminatie, toch vaak om verhullende verklaringen gaat, is de jongeren gevraagd hoe zij denken over de daadwerkelijke reden. Tabel 7.3 geeft de redenen weer, zoals deze door de jongeren zelf ervaren zijn.

Noot 12 Dit zijn de 206 *jongens* uit Amsterdam die wel eens een café of discotheek bezoeken.

Noot 13 Dit zijn de frequente (nl ten minste maandelijks) café- en discotheekbezoekers die aangeven zelden, soms, of vaak te zijn geweigerd bij een café of discotheek.

Tabel 7.3 Geweigerd: de daadwerkelijke reden (weergegeven in aantallen, m.a.m.)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Geen lid/ pasje	2	-	3	-	5
Mijn culturele achtergrond	40	22	12	2	76
Leeftijd	-	2	3	2	7
Kleding	2	2	5	2	11
Mijn huidskleur	-	3	15	5	28
Gedrag	-	4	1	-	5
Het is vol	1	-	1	-	2
Een te grote groep	1	1	1	-	3
Geen legitimatie	-	-	-	-	-
Geslacht	-	-	-	-	-
Weet niet	1	1	3	1	6
Totaal (N = 126)	52	35	44	12	143

Uit de vergelijking tussen tabel 7.2 en 7.3 blijkt dat er een grote discrepantie bestaat tussen de redenen die worden opgegeven door het horecapersoneel en de redenen zoals die door de jongeren ervaren wordt. Opvalt is dat de categorie 'geen lid/ pasje' in tabel 7.3 nog door slechts 5 jongeren als 'echte' reden wordt genoemd. De categorie 'culturele achtergrond' wordt nu door 76 jongeren (60%) genoemd. Daarbij wordt 'mijn huidskleur' vervolgens vaak genoemd als achterliggende reden voor het weigeren in de discotheek. De grote verschillen tussen de opgegeven redenen en de 'daadwerkelijke' reden volgens de jongeren, toont niet per definitie aan dat er sprake is geweest van discriminatie. Echter het gevoel gediscrimineerd te worden, dat bij een aanzienlijk deel van de jongeren leeft, is natuurlijk zorgwekkend.

7.3 Discriminatie nader onder de loep genomen

De vorige paragraaf suggereert dat discriminatie veel voorkomt. In deze paragraaf gaan we nader in op het aspect van discriminatie. Aan de jongeren (N = 349) is gevraagd in hoeverre zij het idee hebben dat de eigen etnische groep over het algemeen wordt gediscrimineerd.

Tabel 7.4 Wordt de 'eigen etnische groep' wel eens gediscrimineerd? (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Ja	68	49	30	32	46
Nee	22	30	55	44	38
Weet niet	10	21	15	24	16
Totaal	100	100	100	100	100

Twee derde van de Marokkanen en de helft van de Turkse jongeren heeft het idee dat de eigen etnische groep wordt gediscrimineerd. De opvatting van meisjes over het voorkomen van discriminatie blijkt minder sterk te zijn dan die van jongens. Marokkaanse jongens denken vaker dat de eigen groep gediscrimineerd wordt dan de Surinaamse en Antilliaanse jongens. Bij de Marokkaanse meisjes is dit vaker het geval ten opzichte van de Surinaamse en Turkse meisjes.

Een volgende vraag betrof de vraag of de respondent zelf wel eens wordt gediscrimineerd.

Tabel 7.5 Word je zelf wel eens gediscrimineerd? (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Vaak	12	15	2	-	8
Soms	10	14	5	7	9
Zelden	16	26	14	20	18
Nooit	62	45	79	73	66
Totaal	100	100	100	100	100

Eén op de zes jongeren geeft aan 'soms' tot 'vaak' gediscrimineerd te worden. Jongens worden vaker gediscrimineerd dan meisjes: van de eerste groep geeft 19% aan 'soms' tot 'vaak' te worden gediscrimineerd, tegen 9% van de meisjes. Voor jongens geldt dat Marokkanen en Turken vaker worden gediscrimineerd dan Antillianen en Surinamers.

In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op het gedrag van jongeren naar aanleiding van discriminatie. Welke reactie vertonen jongeren naar aanleiding van discriminerend gedrag? Eerst gaan we kort in op de vraag of jongeren zelf ook discriminerend gedrag vertonen.

Tabel 7.6 Discrimineer je zelf wel eens, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Vaak	-	1	-	-	0
Soms	2	10	2	7	4
Zelden	4	6	2	2	3
Nooit	95	84	96	90	92
Totaal	100	100	100	100	100

De tabel laat zien dat ondanks het feit dat Marokkanen naar verhouding vaker aangeven te worden gediscrimineerd, zij toch melden zich zelf niet vaak schuldig te maken aan dergelijk gedrag. De situatie bij Turkse jongeren lijkt een andere: zij geven vaker aan zelf ook te discrimineren. Dit geldt niet alleen voor Turkse jongens, maar ook voor Turkse meisjes, die ten opzichte van Surinaamse en Marokkaanse meisjes vaker aangeven zelf ook te discrimineren¹⁴. Het is wel zo dat meisjes minder discrimineren dan jongens.

Om een duidelijker begrip te krijgen van discriminatie is gekeken naar twee aspecten ervan. Enerzijds is gevraagd of jongeren wel eens worden uitgesloten, anderzijds is ingegaan op de vraag of jongeren wel eens worden genegeerd. De volgende tabel geeft aan in hoeverre de jongeren uitgesloten en/ of genegeerd worden.

Tabel 7.7 Word je wel eens uitgesloten/ genegeerd (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Soms tot vaak uitgesloten	5	12	4	5	6
Soms tot vaak genegeerd	16	18	4	15	12

De tabel laat zien dat de discriminatie eerder tot uitdrukking komt in genegeerd worden dan in uitgesloten worden. Jongens (16%) worden vaker genegeerd dan meisjes (5%). Turkse jongens worden vaker uitgesloten dan jongens uit de overige drie groepen. Surinaamse jongens hebben hier het

Noot 14 Hierbij dient opgemerkt te worden dat de Turkse meisjes minder vertegenwoordigd zijn in de steekproef.

minst mee te maken. Ook geldt dat Turkse jongens het meest en Surinaamse jongens het minst worden genegeerd. Bij de meisjes zijn onderling een verschillen waarneembaar.

Een laatste aspect dat inzicht verschaft in het verschijnsel van discriminatie bij het uitgaan, is natuurlijk de vraag wie zich schuldig maakt aan het uitschelden en negeren van de jongeren.

Tabel 7.8 Door wie word je uitgescholden/genegeerd (m.a.m., weergegeven in aantallen)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal (n = 79)
Portiers	18	14	4	3	39
Andere autochtone jongeren	7	5	3	3	18
Andere allochtone jongeren	5	-	6	2	13
Barpersoneel	6	2	2	2	12
Ander personeel (garderobe etc)	2	3	1	-	6

De meeste jongeren (39) geven aan uitgescholden/ genegeerd te zijn door de portiers. Wat opvalt, is dat de Marokkaanse en Turkse jongeren dit vaker antwoorden dan de Surinamers of Antillianen. Uit de tabel blijkt echter eveneens dat er ook onderling door de jongeren wordt gediscrimineerd.

7.4 Reactie als gevolg van discriminerend gedrag

Om inzicht te verkrijgen in het gedrag van de jongeren als gevolg van discriminerende opmerkingen is de jongeren die geweigerd zijn (N = 165) een aantal reacties voorgelegd, waar bevestigend of ontkennend op geantwoord kon worden. Gevraagd is naar het voorkomen van de volgende reacties als de jongere geweigerd, uitgescholden, of genegeerd is.

Tabel 7.9 Reacties op discriminatie bij het uitgaan, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal (N = 165 ¹⁵)
Ik ga ergens anders heen	76	64	67	60	69
Ik ga er nooit meer naar terug	59	43	56	47	53
Ik voel me klote	60	45	49	53	53
Ik reageer me af op degene die me gediscrimineerd heeft	30	40	29	53	35
Ik ga naar huis	19	24	18	33	21
Ik reageer me af door ruzie te zoeken met andere mensen	0	1	-	1	2
Ik reageer me af door de boel te gaan vernielen	-	1	-	-	1

De meest gedeelde reactie op discriminerend gedrag (69%) is om weg te lopen en *'ergens ander heen te gaan'*. Meer dan de helft van de jongeren (53%) geeft aan *'er nooit meer naar terug te gaan'* en een vergelijkbare groep geeft aan *'zich rot te voelen'*.

Noot 15 De gegevens in deze tabel hebben betrekking op de jongeren die uitgaan en wel eens geweigerd zijn. Dit resulteert in een N van 165.

Vervolgens geven nog eens 11 jongeren aan dat zij in eerste instantie in discussie treden en willen weten waarom zij geweigerd zijn. Een reactie als: *“Ik zou naar de baas toegaan voor meer tekst en uitleg en meteen zelf ook aangeven hoe ik er over denk.”* toont in ieder geval de mondigheid van de jongeren aan. Er zijn ook jongeren die het anders aanpakken. Zij geven aan te gaan slaan, de uitgaansgelegenheid zwart te maken, de uitsmijter in de maling te nemen en uit te lachten. Een jongere zegt: *“Ik blijf net zolang zitten en ga aandacht zitten trekken.”* Weer een andere groep jongeren loopt weg en reageert heel nuchter. Een jongere zegt: *“Ik denk: dan niet! Iemand anders zal wel blij zijn met mijn geld.”*

Een mogelijke reactie naar aanleiding van discriminatie is natuurlijk om een klacht in te dienen. Slechts 1 jongere vertelt spontaan dit te hebben gedaan. In de volgende tabellen wordt verder ingegaan op het meldgedrag van discriminatie bij jongeren. In eerste instantie is gevraagd of de jongeren het zinvol vinden om gevallen van discriminatie bij een officiële instantie te melden (zie tabel 7.10).

Tabel 7.10 Zinvol om klacht in te dienen, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Ja	34	38	45	44	40
Nee	51	48	44	39	47
Weet niet	15	14	10	17	13
Totaal	100	100	100	100	100

Het blijkt dat 40% van de jongeren positief reageert op deze vraag en het belang van het melden van discriminatie deelt. 47% vindt het echter onzinnig om melding te maken van discriminatie. Meisjes (54%) vinden het belangrijker dat discriminatie gemeld wordt dan jongens (33%). Dit terwijl jongens aangeven vaker gediscrimineerd te worden.

Gevraagd is bij welke organisatie, er in geval van discriminatie, melding zou worden gedaan.

Tabel 7.11 Bij wie dien je een klacht in, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Weet niet	35	26	33	44	34
Meldpunt Discriminatie	35	23	29	20	28
Politie	19	22	22	15	20
Zou het niet melden	6	7	7	17	8
De uitgaansplek	4	14	9	5	7
Via website/ chatbox	1	4	-	-	1

De tabel maakt duidelijk dat een derde van de jongeren niet weet bij wie ze een klacht in kunnen dienen. Verder worden het Meldpunt Discriminatie en de Politie door respectievelijk 28% en 20% van de jongeren genoemd.

Uit het onderzoek is verder gebleken dat slechts 9 respondenten daadwerkelijk melding hebben gemaakt van discriminatie. Het gaat dan in totaal om 11 klachten/ meldingen. Vier van hen zijn tevreden over de afhandeling van de klacht, terwijl twee jongeren aangeven ontevreden te zijn.

De volgende reacties van de jongeren zijn naar voren gekomen. Een jongere geeft aan dat de politie probeerde te helpen en *‘de daders’* aansprak op hun gedrag. Een andere jongere beweert echter dat de politie heeft gezegd dat de

buitenlanders het zelf veroorzaken. Een meisje merkt op: *“Er is mij verteld dat er een regel is dat Marokkanen Escape niet in mogen vanwege de overlast die ze veroorzaken. Dat is nu de reden waarom geen enkele Marokkaan Escape meer in komt!”*

Een tendens die het lage aantal meldingen zou bevestigen, is dat jongeren het gevoel hebben dat er toch niks met de klacht wordt gedaan en er uiteindelijk toch niets verandert. Een Antilliaanse meisje zegt hierover: *“Ik werd gediscrimineerd door een Nederlands meisje en toen kregen we ruzie. Er waren veel klappen gevallen. Naderhand kwam de politie erbij en toen werd alleen ik opgepakt en gestraft. Dit vind ik onterecht, omdat ik het niet begonnen was.”*

8 Samenvatting en conclusie

8.1 Inleiding

Bij dit onderzoek stonden Amsterdamse allochtone jongeren tussen de 16 en 26 jaar centraal. In totaal werden 482 Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen, geënquêteerd over uitgaan in Amsterdam¹⁶. Daarbij is gevraagd naar het uitgaansgedrag, de ervaringen van jongeren op het gebied van veiligheid en discriminatie in het Amsterdamse uitgaansleven en naar eventuele wensen. In het rapport wordt niet alleen ingegaan op de groep die zichzelf tot het uitgaanspubliek rekent, maar ook op de groep die niet uitgaat en de redenen die daaraan ten grondslag liggen. In dit afsluitende hoofdstuk worden de resultaten nog een keer op een rij gezet. Allereerst worden in de rest van deze paragraaf de belangrijkste bevindingen weergegeven voor de groep als geheel en vervolgens uitgesplitst naar sekse en etniciteit. In paragraaf 8.2 volgt de conclusie aan de hand van de beantwoording van de onderzoeksvragen.

8.1.1 Uitgaansgedrag van allochtone jongeren in Amsterdam

Uitgaansgedrag

- Uit het onderzoek blijkt dat 5 van de 6 allochtone jongeren tot het uitgaanspubliek behoort. Slechts een minderheid van de jongeren gaat niet uit. Het merendeel gaat minstens een keer per week de stad in. Ongeveer de helft van de ondervraagden, die uitgaan in groepsverband, doet dat in een groep van dezelfde etnische achtergrond.
- Bioscoop en discotheek blijken de meest populaire uitgaansbestemmingen te zijn. Vier van de vijf allochtone jongeren gaat daar ten minste één keer per maand naar toe. Het Rembrandtplein en het Leidseplein zijn óók voor allochtone jongeren de meest populaire buurten om uit te gaan. Meest bezochte discotheken blijken achtereenvolgens de Empire, Escape en Ministry te zijn. Opvallend is echter dat één op de vier jongeren, het vertier buiten de stad zoekt.
- Een deel van de jongeren die niet uitgaan geeft aan uitgaan niet leuk of saai te vinden. Een andere groep jongeren geeft aan niet uit te mogen van de ouders. Redenen met betrekking tot onveiligheid en religie worden tevens naar voren gebracht. Voor meisjes geldt bovendien dat zij vaker niet uitmogen, vanwege de sekse.

Uitgaanswensen

- De jongeren die in het kader van dit onderzoek zijn gesproken hechten veel waarde aan het veilig uit kunnen gaan. Dit geldt zowel voor de jongeren die uitgaan, als zij die niet uitgaan. Overigens blijkt het merendeel van de jongeren nooit bang te zijn tijdens het uitgaan. Voorzover gevoelens van onveiligheid zich wél voordoen, blijkt dat voornamelijk buiten op straat het geval te zijn en veel minder in de uitgaansgelegenheden zelf.

Noot 16 Een aantal van de geënquêteerde jongeren was overigens woonachtig buiten Amsterdam.

- Goede muziek en de aanwezigheid van een dansvloer worden het meest belangrijk gevonden door de doelgroep. Verreweg de meeste jongeren geven aan het liefst naar R&B te luisteren tijdens het uitgaan. Hiphop, Rap en RAï zijn daarna favoriet.
- De samenstelling van het publiek, dat wil zeggen leuke meisjes en jongens is natuurlijk voor alle jongeren belangrijk. Uit het onderzoek blijkt dat de meeste jongeren een voorkeur hebben voor een gemengd uitgaanspubliek.

Slechts één op de tien jonge allochtone Amsterdammers geeft aan liever uit te gaan temidden van een uitgaanspubliek met een specifieke etnische achtergrond.

Discriminatie

- Het onderzoek laat zien dat allochtone jongeren tijdens het uitgaan in Amsterdam in aanraking komen met discriminatie. Dit komt voornamelijk tot uiting bij toelating tot etablissementen. Het blijkt dat een op de vijf jongeren, die geregeld naar café's of discotheken gaan, tijdens het uitgaan van tijd tot tijd wordt geweigerd aan de deur.
- De vanuit de horeca meest genoemde redenen om jongeren te weigeren, betreffen het niet lid zijn of het niet hebben van een pasje. De jongeren zelf zijn echter van mening dat het hier in het merendeel van de gevallen om hun culturele achtergrond of huidskleur gaat. Eén op de zes allochtone jongeren geeft aan bij het uitgaan in Amsterdam soms of vaak te worden gediscrimineerd. Naast weigeringen bij de deur uit dit zich concreet in genegeerd worden en in mindere mate in uitgescholden worden.
- Discriminatie heeft invloed op het uitgaansgedrag van de jongeren. Meer dan de helft van de jongeren gaat, nadat ze geweigerd zijn ergens anders heen en keert nooit meer terug naar die betreffende uitgaansgelegenheid. De helft van de jongeren geeft aan zich bovendien 'klote' te voelen.
- Vier van de tien jongeren geeft aan het belang in te zien van het indienen van een klacht, als er sprake is van discriminatie. Desondanks is het hen niet duidelijk waar en hoe ze dat het beste kunnen doen: één derde van de jongeren heeft geen idee waar ze een klacht in kunnen dienen. De overige jongeren noemen voornamelijk het Meldpunt Discriminatie en de politie als officiële instantie om een klacht in te dienen. Het is opmerkelijk dat slechts een klein aantal jongeren daadwerkelijk een klacht heeft ingediend: slechts 9 van de 482 respondenten heeft ooit officieel melding gedaan van discriminatie.

Het imago van Amsterdam

- Het merendeel van de Marokkaanse, Turkse, Surinaamse en Antilliaanse jongeren heeft een positief beeld over Amsterdam als uitgaansstad. Acht van de tien jongeren voelt zich er welkom negen van de tien jongeren vindt dat er goede muziek wordt gedraaid. Een grote minderheid plaatst echter (ook) kanttekeningen bij de stad als uitgaanscentrum: bijna één derde van de doelgroep geeft aan het eens te zijn met de stelling dat *'je er als allochtoon niet in komt'*. Daarnaast is vier van de tien jongeren van mening, dat uitgaan in Amsterdam te duur is.
- Het onderzoek heeft aangetoond dat de heersende opvattingen over het imago van het Amsterdamse uitgaansleven tussen de jongeren die uitgaan en de jongeren die niet uitgaan sterk met elkaar overeenkomen. Slechts

op de stelling over veilig uitgaan is door de jongeren die niet uitgaan be-
duidend negatiever gereageerd. Een kleine vier op de tien jongeren die niet
uitgaan, ten opzichte van een kleine twee op de tien jongeren die wèl uit-
gaan, is van mening dat uitgaan in Amsterdam niet veilig is. Verder blijkt
dat jongeren die buiten Amsterdam wonen een iets positiever beeld heb-
ben over het uitgaansleven in Amsterdam dan Amsterdamse jongeren zelf.

8.1.2 Uitgaansgedrag nader bekeken naar sekse

In dit onderzoek is een onderscheid gemaakt tussen meisjes en jongens. Dat
er verschillen zijn tussen meisjes en jongens in het uitgaansgedrag en in de
opvattingen over het uitgaan zal niemand verbazen. Voor de duidelijkheid
wordt hier een overzicht gegeven van de meest opmerkelijke verschillen.

Uitgaansgedrag

- Allochtone jongens gaan in grotere getale uit dan allochtone meisjes, na-
melijk 89% van de jongens en 77% van de meisjes. Bovendien gaan meis-
jes minder frequent uit.
- Jongens zijn vaker geneigd om *buiten* Amsterdam uit te gaan dan meisjes.
Meisjes blijken vaker dan jongens uit te gaan met jongeren uit de eigen
etnische groep en met Nederlandse meisjes. Uitgaansgroepen van jongens
blijken meer gemêleerd.
- Voorkeur voor de verschillende uitgaansgelegenheden verschilt ook in
enige mate. Meisjes gaan vaker dan jongens naar de bioscoop en minder
vaak naar een discotheek gaan. Meisjes bezoeken ook minder vaak cof-
feeshops, house- of dansfeesten en buurt- of jongerencentra.
- Een ander verschil tussen jongens en meisjes zijn de opvattingen over en
ervaringen met veiligheid. Jongens geven aan minder vaak bang te zijn
dan meisjes, maar worden vaker uit discotheken gezet en zijn vaker be-
trokken bij ruzies in het uitgaansleven. Jongens raken meer groepsgewijs
verzeild in een ruzie en meisjes meer als individu. Twee keer zoveel jon-
gens als meisjes geven aan dat, bij het uitgaan, andere jongeren wel eens
bang voor hen zijn.

Uitgaanswensen

- De wensen ten aanzien van het uitgaan van jongens en meisjes komen
sterk overeen.

Discriminatie

- Eén op de vijf geregelde café- en/of discotheekgangers wordt wel eens de
toegang geweigerd tot dergelijke etablissementen. Ook hier geldt dat dit
jongens vaker overkomt dan meisjes: bijna één op de drie jongens wordt
'soms' tot 'vaak' geweigerd, tegen nog geen 5% van de meisjes. Jongens
geven ook meer dan meisjes aan te worden genegeerd. Ondanks dat jon-
gens beduidend vaker vormen van discriminatie ervaren, hechten zij min-
der belang aan het melden van de discriminatie dan meisjes. Terwijl iets
meer dan de helft van de meisjes het belangrijk vinden dat discriminatie
wordt gemeld, geldt dit slechts voor een derde van de jongens.

Het imago van Amsterdam

- Allochtone meisjes hebben een iets positiever beeld over en positievere
ervaringen met het uitgaan in Amsterdam dan allochtone jongens. Dit
blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat meisjes op drie van de vijf stellingen die

betrekking hebben op het imago van het uitgaansleven in Amsterdam, positiever reageerden dan jongens. Gevraagd naar een rapportcijfer voor Amsterdam als uitgaansstad geven meisjes gemiddeld een 7,2 terwijl jongens een 6,8 geven.

8.1.3 Uitgaansgedrag bekeken naar etniciteit

In deze paragraaf worden de verschillen in de resultaten tussen de vier etnische groepen belicht.

Uitgaansgedrag

- Een groot deel van zowel de Surinaamse als Antilliaanse jongeren en de Marokkaanse jongens gaan uit. Een kleinere groep Turkse jongeren (zowel jongens als meisjes) en Marokkaanse meisjes gaat uit. Verder is gebleken dat het merendeel van de Antilliaanse jongeren zeer frequent uitgaat. Dit in tegenstelling tot de Surinaamse jongeren. Ruim de helft van de Surinaamse jongeren geeft aan op zijn hoogst één keer per maand uit te gaan.
- Zoals reeds aangegeven zoekt één op de vier jongeren het vertier buiten de stad. Dit geldt iets meer voor Surinaamse en Turkse jongeren en iets minder voor Marokkaanse en Antilliaanse jongeren. Antillianen zijn naar verhouding veel op en rond het Leidseplein te vinden, terwijl de Marokkaanse jongeren zich meer dan de andere groepen rond het Rembrandtplein begeven.
- Van de ondervraagden, die uitgaan in groepsverband, doet ongeveer de helft dat in een groep van dezelfde etnische achtergrond. Antillianen lijken meer dan de andere groepen te mengen en naar verhouding vaker op stap te gaan met Surinamers en autochtone Amsterdammers. Marokkanen en Turken gaan naar verhouding vaak met elkaar op stap, terwijl Surinamers vooral uit gaan met 'Nederlandse' jongeren.
- Marokkaanse jongeren zijn naar verhouding veel in cafés te vinden, terwijl Surinamers en Antillianen daar minder vaak naar toe gaan en duidelijk de voorkeur geven aan discotheken. Surinaamse en Antilliaanse meisjes gaan duidelijk vaker naar een discotheek dan Marokkaanse en Turkse meisjes. Antilliaanse jongeren, zowel meisjes als jongens, zijn frequenter in de coffeeshop te vinden.

Uitgaanswensen

- Terwijl voor het merendeel van de gesproken allochtone jongeren R&B de meest populaire muziek is, geldt dit veel minder voor Turkse jongeren. Deze groep geeft aan meer Turkse muziek in het uitgaansleven te willen horen.

Discriminatie

- In het onderzoek is naar voren gekomen dat Marokkaanse en Turkse jongeren vaker vormen van discriminatie ervaren dan Surinamers en Antillianen. Bij het uitgaan geldt dit in het bijzonder de weigeringen aan de deur van discotheken. Marokkaanse en Turkse jongeren hebben dan ook vaker dan Surinamers en Antillianen het idee te worden geweigerd op grond van hun culturele achtergrond. Wanneer expliciet gevraagd wordt naar discriminatie blijkt eveneens dat Turkse en Marokkaanse jongeren daar meer last van hebben. Turkse jongens worden bijvoorbeeld vaker uitgescholden dan jongens uit de overige drie bevroegde groepen.

Het imago van Amsterdam

- Geconcludeerd kan worden dat Turkse en Marokkaanse jongeren het imago van het Amsterdamse uitgaansleven negatiever beoordelen, dan de Surinamers en Antillianen. De Turkse en Marokkaanse jeugd reageert voornamelijk negatiever op de stellingen over discriminatie, het gevoel welkom te zijn in de uitgaansstad Amsterdam en de muziek die gedraaid wordt.

Antilliaanse jongeren reageren negatiever op de stelling over veilig uitgaan, en op de uitspraak dat uitgaan in Amsterdam duur is. Surinaamse jongeren hebben een minder uitgesproken mening. Zij hebben op alle stellingen gemiddeld gereageerd.

8.2 Conclusies

In deze paragraaf worden antwoorden geformuleerd op de vragen die tijdens het onderzoek centraal stonden. Het gaat om de volgende vijf vragen:

- 1 Welk uitgaansgedrag vertonen allochtone jongeren in Amsterdam?
- 2 In welke mate ondervinden allochtone jongeren belemmeringen (discriminatie) bij het uitgaan in Amsterdam?
- 3 In hoeverre wordt het (uitgaans)gedrag van allochtone jongeren beïnvloed door eventuele belemmeringen?
- 4 Welke uitgaanswensen hebben allochtone jongeren?
- 5 Wat is het imago van het Amsterdamse uitgaansleven bij allochtone jongeren die niet uitgaan?

Welk uitgaansgedrag vertonen allochtone jongeren in Amsterdam?

Allochtone jongeren gaan in grote getale uit. Daarbij doen zich verschillen voor tussen jongens en meisjes: er zijn meer jongens (ca. 90%) die uitgaan dan meisjes (ca. 75%) en jongens doen dat met een grotere frequentie: twee derde van de jongens tegen bijna de helft van de meisjes (tenminste) wekelijks.

Een grote meerderheid van de jongeren gaat uit in groepsverband: 6 van de 10 doet dat in een groep van op zijn hoogst 5 personen; één op de zes jongeren gaat uit in groter (groeps)verband. De helft van de geënquêteerde jongeren gaat uit met een – in een etnisch opzicht - gemêleerd gezelschap. De andere helft gaat uit met vrienden die dezelfde etnische achtergrond hebben. Bioscoop en discotheek zijn het meest populair en worden door – grofweg - vier van de vijf jongeren ten minste maandelijks bezocht. Voor cafés ligt het maandelijkse bezoekpercentage rond de 50%, voor houseparty's en andere feesten, coffeeshop en buurt-/jongerencentrum liggen de maandelijkse bezoekpercentages een stuk lager, namelijk rond de 20%.

Een kleine zes van de tien jongeren gaat uit in het centrum van Amsterdam, vooral op en rond het Leidse- en Rembrandtsplein. Opvallend is dat drie van de tien Amsterdamse jongeren, namelijk 35% van de jongens en 20% van de meisjes niet (uitsluitend) uitgaat in Amsterdam, maar (ook) buiten de stad.

In het uitgaansgedrag van de vier onderscheiden groepen doen zich (accent)verschillen voor, waarvan de meest opvallende hierna worden genoemd:

- Onder Turkse en Marokkaanse meisjes en Turkse jongens ligt het aantal jongeren dat uitgaat (beduidend) lager dan in de andere onderscheiden groepen onder de eigen sekse, het geval is.
- Antilliaanse jongens gaan het meest frequent uit.

- Het aantal Amsterdamse jongeren dat uitgaat buiten de stad is het grootst onder Turkse en Surinaamse jongens.

In welke mate ondervinden allochtone jongeren belemmeringen (discriminatie) bij het uitgaan in Amsterdam?

Een aantal van de vragen uit de enquête was erop gericht te achterhalen in hoeverre Amsterdamse allochtone jongeren mogelijk belemmerd worden bij het uitgaan en welke factoren daarbij een rol spelen.

Uit het onderzoek blijkt dat één op de zes geënquêteerde jongeren niet uitgaat. Gaat het hier gewoon om jongeren die niet uit mogen van hun ouders of is er hier sprake van externe factoren die een drempel opwerpen bij het uitgaan?

Er zijn door de jongeren verschillende (en meerdere) redenen genoemd vanwege het feit dat zij niet uitgaan. Immers 42% van deze groep geeft aan niet uit te mogen; 32% van de jongeren zegt uitgaan niet leuk te vinden. De factoren die een rol spelen bij het niet uit mogen of redenen om uitgaan niet leuk te vinden zijn: onveiligheid (39 keer genoemd), andere bezigheden (24 keer), religieuze motieven (19 keer), omdat de jongere een meisje is (18 keer) en de (jonge) leeftijd (7 keer). Slechts één jongere gaat niet uit "omdat ik toch word geweigerd"; twee jongeren gaan niet uit omdat er geen uitgaansgelegenheid in de buurt is. Gevraagd naar wat er zou moeten veranderen in de omstandigheden zodat men wel uit zou willen of mogen gaan geeft ongeveer de helft van de bevroegde groep aan 'niets'.

Op grond van de beschikbare gegevens lijken er geen specifieke belemmeringen ten grondslag te liggen aan het gegeven dat een deel van de allochtone jongeren niet uitgaat.

Hoe zit het met de jongeren die wél uitgaan? Het is lastig om op rechtstreekse wijze vast te stellen welke belemmeringen ervaren worden door Amsterdamse allochtone jongeren bij het uitgaan. Immers vaak zijn mensen zich niet eens bewust van beweegredenen bij bepaalde keuzes of handelingen. Niettemin is getracht te achterhalen welke factoren eventueel een belemmering zouden kunnen vormen bij het uitgaan in Amsterdam. Daarbij is expliciet gevraagd naar discriminatie en onveiligheid.

Veiligheid

Gevraagd naar de mate waarin jongeren zich onveilig voelen antwoordt een opvallend hoog percentage van de ondervraagde jongeren, namelijk 85%, nooit bang te zijn in het Amsterdamse uitgaansleven. Meisjes hebben overigens wel meer last van onveiligheidsgevoelens dan jongens: 18% van de meisjes (tegen slechts 5% van de jongens) geeft aan zich soms of vaak onveilig te voelen tijdens het uitgaan en dan vooral op straat, en 9% voelt zich zelden onveilig (tegen 4% van de jongens). Geconcludeerd kan worden dat, mocht onveiligheid een aspect zijn dat allochtone jongeren belemmert in hun uitgaansgedrag, dit op een minderheid van de uitgaande allochtone jongeren van toepassing lijkt. Deze factor zou op zijn hoogst 27% van de allochtone meisjes kunnen treffen. In hoeverre allochtone jongeren hierin verschillen van autochtone jongeren is onduidelijk.

Discriminatie

Een onderwerp als discriminatie is lastig te meten. In het onderzoek is desalniettemin geprobeerd dit op verschillende manieren te doen: Aan de jongeren is allereerst gevraagd of zij het gevoel hebben dat hun eigen etnische groep wordt gediscrimineerd in het Amsterdamse uitgaansleven. Ongeveer de helft

van de jongeren geeft daarbij aan inderdaad het idee te hebben dat bovenstaande het geval is. Jongens hebben overigens meer last van discriminatie dan meisjes. Daarnaast zijn er opvallende verschillen tussen de vier onderscheiden groepen. Marokkaanse jongeren (68%) voelen zich in meerderheid als groep gediscrimineerd, bij Turken geldt dit voor de helft van de geïnterviewde jongeren. Surinamers en Antillianen voelen zich als collectief in veel mindere mate gediscrimineerd in het uitgaansleven, maar dit gevoel leeft nog altijd bij 30% van de geënquêteerde jongeren.

Het gevoel als etnische groep te worden gediscrimineerd is sterker dan de mate waarin de jongeren zelf met discriminatie in aanraking komen tijdens het uitgaan: een derde van de jongeren heeft naar eigen zeggen wel eens te maken gehad met discriminatie in het uitgaansleven, namelijk 9% soms en 8% vaak. Het zijn opnieuw Marokkaanse en Turkse jongeren die - ook persoonlijk - de meeste discriminatie ervaren: 22% tegen 29% geeft aan soms tot vaak te worden gediscrimineerd. Bij zowel Antilliaanse als Surinaamse jongeren gaat het om (slechts) 7%.

Er is gevraagd naar drie verschillende mogelijke uitingsvormen van discriminatie: weigeringen bij de deur van discotheken, uitgescholden worden en genegeerd worden. Als het gaat om *toelatingen bij discotheken* dan blijkt dat ca. vier op de tien allochtone jongeren wel eens wordt geweigerd. Het grootste aantal geweigerden is te vinden onder Marokkaanse en Turkse jongeren. Alhoewel portiers volgens de jongeren vaak het "geen lid" zijn of het niet hebben van een pasje als reden opgeven om de jongeren niet toe te laten, hebben de geweigerde jongeren in overgrote meerderheid het idee dat hun culturele achtergrond en/of huidskleur ten grondslag ligt aan de weigering(en). Dit is uiteraard lastig om te bewijzen.

Ook is gevraagd of jongeren wel eens worden uitgescholden of genegeerd vanwege hun etnische achtergrond. Het blijkt dat ca. één op de zes jongeren soms tot vaak wordt genegeerd bij het uitgaan, met uitzondering van Surinaamse jongeren waar het percentage veel lager ligt. Gemiddeld 6% van de jongeren geeft aan soms tot vaak te worden uitgescholden bij het uitgaan, met Turkse jongeren als afwijkende groep, waar een percentage van 12% wordt gesignaleerd.

Naast de *ervaringen* met discriminatie is de jongeren twee stellingen voorgelegd die een beeld geven van het *imago van Amsterdam* met betrekking tot het onderwerp discriminatie. De eerste stelling luidt: "*In de binnenstad van Amsterdam kom je er als allochtoon niet in*". Het blijkt dat 30% van allochtone jongeren het (helemaal) eens is met deze stelling: onder meisjes (11%) ligt dit percentage overigens beduidend lager dan onder jongens (44%). Onder de allochtone jongens springen Marokkanen en Turken eruit: van hen is bijna de helft het (helemaal) eens met de geponeerde stelling.

Met bovenstaande resultaten kun je je afvragen of allochtone jongeren zich nog welkom voelen in de stad, om uit te gaan. Om dit te peilen werd de volgende stelling voorgelegd: "*Ik voel me welkom in Amsterdamse uitgaansgelegenheden*". Ook op deze stelling reageren meisjes anders dan jongens: uit de antwoorden valt op te maken dat een kwart van de jongens zich niet welkom voelt in het Amsterdamse uitgaanscircuit, tegen nog geen 5% van de meisjes.

De resultaten samenvattend, blijkt dat ten minste een kwart van de uitgaande jongeren zich niet welkom voelt in de stad en een kwart heeft het idee "er als allochtoon in de binnenstad niet in te komen". Daarnaast geeft een derde van de jongeren aan zelf wel eens te zijn gediscrimineerd tijdens het uitgaan in Amsterdam. Het gevoel als collectief te worden gediscrimineerd in het Amsterdamse uitgaanscircuit is daarbij nog sterker dan op grond van de per-

soonlijke ervaringen kan worden vermoed. Dit zegt veel over het negatieve imago van de stad als plek waar óók *allochtone* Amsterdamse jongeren de gelegenheid hebben om uit te gaan. Discriminatie in het uitgaansleven lijkt kortom wel degelijk een belemmering te (kunnen) vormen voor allochtone jongeren om uit te gaan in de stad. Het gewicht ervan is voor jongens groter dan voor meisjes en van de vier onderscheiden groepen worden vooral Marokkanen en Turken geconfronteerd met ervaringen en gevoelens van discriminatie.

Een mogelijke belemmering van geheel andere aard betreft de financiële kant van het uitgaan. Aan de respondenten is de stelling voorgelegd "*Uitgaan in Amsterdam is te duur*". Een kleine vier op de tien respondenten, zowel jongens als meisjes is het (helemaal) eens met deze stelling.

In hoeverre wordt het (uitgaans)gedrag van allochtone jongeren beïnvloed door eventuele belemmeringen?

Om deze vraag te beantwoorden is nagegaan in hoeverre de jongeren die uitgaan buiten Amsterdam een afwijkend antwoordpatroon hebben van de groep die wél binnen de stadsgrenzen blijft op uitgaansavonden. We beperken ons hierbij tot de antwoorden op een aantal vragen rond onveiligheid, discriminatie en een stelling, dat uitgaan in Amsterdam te duur zou zijn. Het blijkt dat de groep die uitgaat buiten Amsterdam niet afwijkend scoort van de rest, als het gaat om de veiligheid tijdens het uitgaan en het oordeel dat uitgaan in Amsterdam te duur is. Daaruit kan geconcludeerd worden dat noch onveiligheid noch het feit dat uitgaan door sommigen als te duur wordt beschouwd als gevolg heeft dat men zijn vertier buiten de stad zoekt.

De invloed van discriminatie op het uitgaansgedrag blijkt groter te zijn: het blijkt dat allochtone jongens die soms of vaak worden geweigerd bij discotheken, soms of vaak worden genegeerd of uitgescholden tijdens het uitgaan vanwege de etnische achtergrond, in grotere getale (40%) uitgaan buiten Amsterdam dan degenen die dergelijke ervaringen zelden of niet hebben (29%). Voor allochtone meisjes is een dergelijk verband niet waarneembaar. De invloed van discriminatie op het uitgaansgedrag is daarnaast nagegaan door middel van een vraag naar mogelijke reacties op discriminatie. Van de jongeren die (soms of vaak) zijn geweigerd bij een discotheek, zijn uitgescholden of genegeerd bij het uitgaan vanwege hun etnische achtergrond, geeft ruim de helft aan nooit meer terug te keren naar de uitgaansgelegenheid in kwestie. Ook hieruit blijkt dat allochtone jongeren worden belemmerd bij het uitgaan als gevolg van discriminatie.

De conclusie is dan ook dat ervaringen van discriminatie Amsterdamse allochtone jongeren wel degelijk beïnvloeden in hun uitgaansgedrag: de helft gaat nooit meer terug naar het etablissement in kwestie en de allochtone jongens die regelmatig zijn gediscrimineerd hebben meer dan andere de neiging om uit te gaan buiten de stad. In hoeverre allochtone jongeren ook nog andere belemmeringen ervaren bij het uitgaan, en anders dan autochtone jongeren, en welke invloed dat heeft op hun uitgaans(gedrag), kon binnen de reikwijdte van dit onderzoek niet worden nagegaan.

Welke uitgaanswensen hebben allochtone jongeren?

In het onderzoek is gevraagd naar het belang van een aantal aspecten bij het uitgaan. Goede muziek, de mogelijkheid om te dansen en leuke jongens/meisjes blijken in volgorde van belangrijkheid het meest zwaarwegend. Daarnaast zijn goedkope entree en goedkope drank vaak genoemd.

Wat de mogelijkheden om te dansen en de aanwezigheid van leuk uitgaanspubliek betreft, is geen navraag gedaan naar specifieke wensen die allochtone jongeren hebben op deze punten.

Wel is ingegaan op het aspect van goede muziek. Als het gaat om de muzikale voorkeur, dan geven jongeren aan tijdens het uitgaan het liefst R&B te horen, gevolgd door hiphop en rap; dit geldt in mindere mate voor Turkse jongeren, waarvan een aanzienlijk aantal graag Turkse muziek wil horen. RAI wordt als voorkeursmuziekstijl niet alleen door Marokkaanse, maar ook door Surinaamse jongeren genoemd. Om te kijken in hoeverre de muziekstijl in het uitgaansleven overeenkomt met de voorkeuren van de jongeren is de jongeren een stelling voorgelegd: *"In het Amsterdamse uitgaansleven wordt goede muziek gedraaid"*. Het blijkt dat een ruime meerderheid het (volledig) eens is met deze stelling. Slechts een minderheid van 14% van de jongens en 6% van de meisjes is het oneens met deze stelling en hoort dus te weinig de muziek van de eigen gading tijdens het uitgaan.

Op het feit dat een groot aantal jongeren het uitgaan in Amsterdam te duur vindt, zijn we al eerder ingegaan.

Aan Amsterdam-als-uitgaansstad wordt gemiddeld een rapportcijfer 7,0 toegekend door de jongeren die deelnamen aan het onderzoek. Het lijkt erop dat Amsterdam goed scoort bij allochtone jongeren op de aspecten die belangrijk worden gevonden tijdens het uitgaan, met uitzondering van het feit dat uitgaan in de stad duur bevonden wordt. Dat wil niet zeggen dat de wensen van allochtone jongeren bij het uitgaan uitputtend zijn onderzocht. Eventuele specifieke wensen binnen elk van de onderscheiden groepen zijn in het onderzoek niet of in ieder geval onvoldoende aan het licht gekomen, mede als gevolg van de aard van het onderzoek. Een onderzoek van meer kwalitatieve aard leent zich hier beter voor.

Wat is het imago van het Amsterdamse uitgaansleven bij allochtone jongeren die niet uitgaan?

Allochtone jongeren die niet uitgaan hebben slechts voor een deel een ander beeld van de stad als uitgaanscentrum dan allochtone jongeren die wél uitgaan. De twee groepen jongeren zijn het eens over de stelling dat je "er in de binnenstad als allochtoon (in het uitgaansleven) niet in komt". Zeven van de tien jongeren is het hier *niet* mee eens. De groep die niet uitgaat voelt zich even welkom in de stad als de groep die wel uitgaat. Wat het beeld van de stad betreft dat uitgaan in Amsterdam te duur is verschillen de twee onderscheiden groepen jongeren evenmin: zo'n vier op de tien jongeren kan zich (helemaal) vinden in een dergelijke stelling.

Een punt waarop de twee groepen onderling wél van elkaar verschillen betreft het beeld van de veiligheid tijdens het uitgaan: onder de jongeren die niet uitgaan is de groep die het uitgaan in Amsterdam als onveilig ziet, 2½ maal zo groot als onder de groep die wél deelneemt aan het nachtleven. Een tweede punt waarin de twee groepen van elkaar afwijken is de mening over de muziek die wordt gedraaid in het uitgaanscircuit in Amsterdam. Terwijl van de uitgaande jongeren ruim twee derde van mening is dat er goede muziek wordt gedraaid is van de jongeren die niet uitgaan slechts de helft van mening dat de muziek in het Amsterdamse uitgaansleven goed is.

Bijlagen

Bijlage 1 Achtergrondgegevens van de jongeren

B.1 Inleiding

Alvorens op de feitelijke resultaten van het onderzoek in te gaan wordt in dit hoofdstuk een beeld geschetst van de omvang en samenstelling van de onderzochte groep jongeren.

B.2 De doelgroep

Het onderzoek is gehouden onder Marokkaanse, Turkse, Surinaamse en Antilliaanse jongeren¹⁷. In onderstaand schema wordt het aantal jongeren weergegeven, verdeeld over de vier doelgroepen van het onderzoek en per sekse. Deze tabel heeft betrekking op het totaal aantal respondenten (N = 482).

Tabel B.1 Respondenten naar etniciteit en sekse (in aantal en %)

	Turken		Surinamers		Marokkanen		Antillianen		Totaal	
	n	n	%	%	n	%	n	%	n	%
Jongens	83	88	54	75	86	56	32	56	289	60
Meisjes	71	30	46	25	67	44	25	44	193	40
Totaal	154	118	100	100	153	100	57	100	482	100

In totaal zijn 482 jongeren gesproken, waarvan 60% jongens en 40% meisjes. Er zijn minder Turkse en met name minder Antilliaanse jongeren geïnterviewd dan beoogd. Het aantal geïnterviewde Turkse meisjes en Antilliaanse jongens en meisjes is lager is dan 40. Om die reden kunnen de resultaten voor deze subgroepen minder eenvoudig worden gegeneraliseerd naar de (deel)populaties die zij vertegenwoordigen. Dit betekent dat wanneer voor de betrokken subgroepen afwijkende resultaten worden gevonden, de kans aanwezig is dat het niet om feitelijke afwijkingen gaat, maar dat er sprake is van toeval, als gevolg van de kleine omvang van de steekproef. In bijlage 1 wordt in de onderzoeksverantwoording nader ingegaan op de omvang en samenstelling van de steekproef.

Tabel B.2 Leeftijd, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
< 18	19	22	35	39	27
18 – 20	47	46	39	33	43
21 – 24	28	31	23	16	26
> 24	5	2	4	12	5
Totaal	100	100	100	100	100

Voor het onderzoek zijn jongeren benaderd van 16 tot en met en 25 jaar. In tabel 2.2 is te zien dat 7 van de 10 benaderde respondenten jonger is dan 18 jaar. Onder de geïnterviewde Surinaamse en Antilliaanse jongeren is het aantal tot 18 jaar naar verhouding vrij groot. Onder de Marokkaanse en Turkse doelgroepen zijn naar verhouding veel 18 tot 21-jarigen geïnterviewd.

Noot 17 Met deze jongeren worden die jongeren bedoeld die in Marokko, Turkije, Suriname, of op de Antillen zijn geboren of waarbij het geboorteland van één van de ouders de genoemde landen betreft.

Tabel B.3 Verdeling jongeren over Amsterdam en omstreken, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Noord	12	7	12	7	10
Oost	18	11	13	9	13
Zuid	10	2	3	4	5
Zuid-Oost	-	3	38	37	17
Oud-West	22	26	9	2	17
Nieuw-West	26	33	10	4	20
Centrum	4	1	2	7	3
Aalsmeer	-	-	1	-	0
Amstelveen (n + z)	-	-	1	2	0
Uithoorn	-	-	-	-	0
Diemen	-	-	1	2	0
Anders	9	18	10	28	14
Totaal (N = 482)	100	100	100	100	100

Het merendeel (85%) van de geïnterviewde allochtone jongeren woont in Amsterdam, als volgt verspreid over de diverse delen van de stad: Nieuw-West, Oud-West, Zuid-Oost, Oost, Noord, Zuid en Centrum. Overeenkomstig de verwachtingen, op grond van de verdeling van de allochtone populatie over de stad, woont een groot deel van de benaderde Surinaamse en Antilliaanse jongeren in Zuid-Oost en van de Turkse en Marokkaanse jongeren juist een groot deel in Oud- en Nieuw-West.

Van de geïnterviewden woont 15% buiten de stad¹⁸. Dit percentage is overigens het hoogst onder de geïnterviewde Antillianen. Van deze groep gaat ruim tweederde overigens wél uit in Amsterdam. Om die reden is deze groep daarom meegenomen in de onderzoeksresultaten, behalve wanneer dit een vertekend beeld zou opleveren over het Amsterdamse uitgaansleven.

Tabel B.4 Dagelijkse bezigheid (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
School	64	65	63	54	63
Werk	34	31	30	40	33
Werkeloos	3	3	5	4	3
Combinatie werken/ school	-	1	2	2	1
Totaal (N = 482)	100	100	100	100	100

Bijna twee van de drie jongeren die deelnamen aan het onderzoek volgt een opleiding. Het aantal schoolgaande Antillianen lijkt naar verhouding iets minder groot. Eén derde van de jongeren werkt. Het aantal werklozen onder de jongeren is gering.

Tabel B.5 Opleidingsniveau, naar etniciteit (in %)

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
VMBO	13	20	15	19	16
HAVO	8	5	10	6	8
VWO/Gymnasium	8	1	5	3	5
MBO/ROC	45	47	49	61	49
HBO	20	16	15	10	17
WO	5	8	4	-	5
Anders	-	3	-	-	1
Totaal (N = 482)	100	100	100	100	100

Noot 18 Met Haarlem, Beverwijk, Zaandam, Purmerend, Weesp, Almere, Huizen en Hilversum als meest genoemde overige woonplaatsen.

De helft van de geïnterviewde allochtonen in opleiding volgt een opleiding op MBO-niveau. Eén op de zes geïnterviewde jongeren gaat naar het VMBO en eveneens één op de zes jongeren volgt een opleiding op HBO-niveau. Daarbij doen zich tussen de vier doelgroepen van het onderzoek geen noemenswaardige verschillen voor, met uitzondering van de Antillianen, die een wat lager opleidingsniveau lijken te hebben.

Bijlage 2 Onderzoeksverantwoording

Opzet van het onderzoek

In dit onderzoek staan Amsterdamse allochtone jongeren centraal. De doelstelling van het onderzoek was een representatief beeld te geven van *het uitgaansgedrag, de uitgaansbeleving en de uitgaanswensen van vier groepen allochtone jongeren in Amsterdam*. Om deze doelstelling te kunnen bereiken werd gekozen voor een onderzoeksoopzet waarbij in totaal 600 allochtone jongeren zouden worden geïnterviewd, gelijkelijk verdeeld over de vier doelgroepen van het onderzoek, Surinamers, Antillianen, Turken en Marokkanen, alsmede evenredig over de beide seksen. De beoogde leeftijd van de jongeren varieerde van 16 tot en met 25 jaar.

Dataverzameling

Het uitvoeren van een gedegen onderzoek onder allochtone jongeren, vergt een op maat gerichte onderzoeksoopzet, met bereikbaarheid van de jongeren en het beperken van de non-respons als aandachtspunten. Als methode van dataverzameling is gekozen voor *telefonische enquêtes*. Een probleem bij reguliere telefonische enquêtes betreft de te verwachte lage bereikbaarheid van respondenten, met name bij deze specifieke doelgroep van het onderzoek, allochtone jongeren¹⁹.

Om die reden en mede met het oog op de controle van het veldwerk is gekozen voor een twee-traps benadering van de jongeren, waarbij de jongeren niet rechtstreeks werden gebeld, maar waarbij de allereerste benadering van de jongeren op straat gebeurde. Dáár werd aan leden van de doelgroepen om medewerking aan het onderzoek gevraagd, waarna hun telefoonnummer werd genoteerd. De feitelijke afname van de interviews vond vervolgens, zoals al vermeld, telefonisch plaats.

Het verkrijgen van medewerking aan het onderzoek, via het werven van telefoonnummers, gebeurde op verschillende dagen en tijdstippen, verspreid over verschillende delen van Amsterdam; op en rond drukbezochte locaties zoals winkelgebieden, schoolomgeving en bij bioscopen. Concrete locaties waren het Leidse- en het Rembrandtplein, Leidsestraat, Kalverstraat, Dam en Nieuwedijk en daarnaast, Ten Katemarkt en omgeving, Albert Cuypstraat en omgeving, Dappermarkt en Javastraat, Bijlmerplein, Buikslotermeerplein en Hoofddorpplein. De enquêteurs die de doelgroepen benaderden, werkten in koppels van twee. Tenminste één van hen behoorde tot één van de etnische groepen die centraal staan in het onderzoek.

Steekproef

Doel van het onderzoek was het verkrijgen van een representatief beeld van het uitgaansgedrag onder allochtone jongeren van Marokkaanse, Turkse, Surinaamse en Antilliaanse afkomst, die in Amsterdam wonen. De gemeente Amsterdam wenste voorts de resultaten van het onderzoek te kunnen splitsen naar etnische groep, alsmede naar sekse. Dit om op betrouwbare wijze aandacht te kunnen besteden aan de mogelijke verschillen tussen de onderscheiden etnische groepen en de ervaringen in het uitgaansgedrag van jongens en meisjes.

Noot 19 Slechte bereikbaarheid werd verwacht als gevolg van een drietal zaken: het - bekende - gegeven dat veel allochtone huishoudens over geheime telefoonnummers beschikken; eventuele taalbarrières bij de ouders en uithuizigheid van de jongeren zelf.

Een geschikte netto steekproefomvang is 600 respondenten, aangezien hiermee elk van de (op basis van etniciteit en sekse) onderscheiden subgroepen, met 75 respondenten zouden worden vertegenwoordigd in het onderzoek.

Een probleem bij het uitvoeren van *telefonische enquêtes* onder een specifieke doelgroep is dat een steekproefkader, waaruit telefoonnummers van – in dit geval - allochtone jongeren kunnen worden geselecteerd, niet bestaat. Daarom is gekozen voor het uitvoeren van een quotasteekproef, waarbij op basis van van tevoren bepaalde kenmerken respondenten worden geselecteerd voor deelname aan het onderzoek, net zolang totdat elk kenmerk voldoende is vertegenwoordigd in de steekproef. In dit onderzoek werden de quota gevormd door de kenmerken:

- etniciteit: Marokkaans, Turks, Surinaams en Antilliaans;
- sekse: beide.

Gestreefd werd dus naar een netto steekproefomvang van 600 respondenten, met 150 respondenten per etnische groep, waarvan 75 per sekse. De te verwachten non-respons bij de hiervoor beschreven twee-traps benadering was onbekend, maar is door ons ingeschat op 50%. De enquêteurs kregen daarom de opdracht 1200 telefoonnummers te verzamelen op straat, 300 per etnische groep. Aangezien de omvang van de groep Antilliaanse jongeren in de Amsterdamse populatie vrij klein is, werd door de onderzoekers voorafgaand aan de uitvoering van het onderzoek aangegeven problemen te verwachten met het behalen van het gewenste quotum van 300 telefoonnummers bij deze doelgroep.

Uitvoering van het veldwerk

De enquêteurs werden op pad gestuurd met de opdracht zoveel mogelijk jongeren te benaderen uit de vier doelgroepen. Bij het benaderen van de jongeren werd als instructie meegegeven dat deze woonachtig moesten zijn in Amsterdam en tussen de aangegeven leeftijdsgrenzen 16 en 25 jaar. Als beloning voor deelname aan het onderzoek maakten de respondenten kans op een CD-bon. Onder de deelnemers zijn 5 bonnen verloot.

Naast het telefoonnummer werden ook de naam, leeftijd en de etnische achtergrond van de respondenten genoteerd door de enquêteurs. Het gesprek met de jongeren heeft gemiddeld zo'n tien minuten geduurd. Vrijwel alle allochtone jongeren beheersten de Nederlandse taal voldoende, maar doordat er met enquêteurs uit dezelfde doelgroepen is gewerkt hebben sommige gesprekken ook in de eigen taal plaatsgevonden.

Ondanks dat de methode van dataverzameling en het onderzoeksinstrument zijn afgestemd op de doelgroep van het onderzoek, is gebleken dat het bereiken van de doelgroep lastig en tijdrovend is. Het verkrijgen van medewerking aan het onderzoek, via het werven van telefoonnummers op straat, heeft bijvoorbeeld veel meer tijd gekost dan was beoogd. Ondanks extra inspanningen en een langere doorlooptijd voor de uitvoering van het veldwerk zijn we er niet in geslaagd om voor alle subgroepen de beoogde aantallen telefoonnummers en gerealiseerde enquêtes te behalen. In totaal zijn 898 telefoonnummers verzameld van allochtone jongeren, met als eindresultaat een netto steekproefomvang van 482 respondenten.

Het werven van telefoonnummers van Antilliaanse jongeren is het meest moeizaam verlopen. Dit kwam overeen met onze verwachting, omdat het aantal Antillianen in Amsterdam naar verhouding beperkt is. In tegenstelling tot het benaderen van Marokkaanse en Surinaamse jongeren is daarnaast gebleken dat óók Turkse jongeren lastig te bereiken zijn. Het verzamelen van

telefoonnummers uit deze doelgroep heeft veel extra inspanning gevergd. Desalniettemin is ook bij deze subgroep het aantal gerealiseerde enquêtes achtergebleven bij wat we hadden gehoopt²⁰. In de tabel op de volgende pagina wordt eerst een schematisch overzicht van de respons gegeven en daarna een overzicht gegeven van het aantal gerealiseerde enquêtes, uitgesplitst naar etniciteit en sekse.

Schema B2.1 Responsoverzicht

Bruto, bruto steekproef (verzamelde telefoonnummers)	898
Technische non-respons, waaronder:	127
• Telefoonnummer niet in gebruik	(34)
• Telefoonnummer niet van juiste persoon (persoon heeft zich niet opgegeven, etc)	(92)
• Buiten onderzoeksperiode	(1)
Niet gebruikt vanwege bereikte quota	225
Bruto steekproef	546
Non-respons, waaronder:	51
• Geen tijd	4
• Geen zin	9
• Onderwerp interesseert respondent niet	3
• Overig	3
• Geen reden/wil reden niet geven	3
• Weigering tussentijds (afgebroken interview)	2
• Niet bereikt in onderzoeksperiode (uitstaande afspraken etc.)	27
Geslaagde gesprekken	495
Geslaagd, geen doelgroep (andere etniciteit)	13
Geslaagd, doelgroep totaal, waarvan	482
• woonachtig buiten Amsterdam	66

Tabel B2.1 Aantal gerealiseerde interviews naar etniciteit en sekse

	Marokkanen	Turken	Surinamers	Antillianen	Totaal
Jongens	83	88	86	32	289
Meisjes	71	30	67	25	193
Totaal	154	118	153	57	482

Noot 20 Om het tegenvallende aantal Turkse en Antilliaanse respondenten op te vangen is een gespecialiseerd veldwerkbureau ingeschakeld, dat nog ca. 120 telefoonnummers van Turkse jongeren heeft verzameld en ca. 40 telefoonnummers van Antilliaanse jongeren. De respons bij het bellen van deze nummers bedroeg ca. 50%, daarmee resulterend in ca. 60 extra Turkse en 20 extra Antilliaanse respondenten.

Bijlage 3 De vragenlijst

- 0.1 Klopt het dat jeBent?
- 1 Antilliaans
 - 2 Marokkaans
 - 3 Surinaams
 - 4 Turks
 - 5 Anders

Blok 1 Uitgaan algemeen

- 1.1 Ga je 's AVONDS wel eens uit?
- 1 Ja
 - 2 Nee
- 1.2 Hoe vaak ga je ongeveer uit?
- 1 Meer dan een keer per week
 - 2 Een keer per week
 - 3 Een keer per maand
 - 4 Minder dan een keer per maand
- 1.3 Als je uitgaat, waar ga je dan het vaakst uit? Is dat?
- 1 In de buurt van het Leidseplein
 - 2 In de buurt van het Rembrandtplein
 - 3 Op andere plekken in het centrum
 - 4 Op andere plekken in de stad, buiten het centrum
 - 5 In de eigen buurt
 - 6 Buiten Amsterdam
 - 7 Anders, namelijk.....
- 1.4 Ik ga je een aantal soorten uitgaansgelegenheden noemen. Kun je zeggen of je daar -meer dan 1 keer per week, 1 keer per week, minstens 1 keer per maand, minder dan 1 keer per maand of nooit- naar toe gaat?
- Discotheek
 - Café,
 - Bioscoop
 - Buurthuis/jongerencentrum
 - Coffeeshop
 - Houseparty/feesten
- 1 Meer dan een keer per week
 - 2 Een keer per week
 - 3 Tenminste een keer per maand
 - 4 Minder dan een keer per maand
 - 5 Nooit
- 1.5 Wat is je meest favoriete uitgaansplek?
Antwoord :

Blok 2 Redenen om niet uit te gaan

- 2.1 Kan je vertellen waarom je 's AVONDS niet uitgaat?
- 1 Ik mag niet uit (van mijn ouders)
 - 2 Ik vind uitgaan niet leuk
 - 3 Ik ken niemand om 's avonds mee uit te gaan
 - 4 Mijn vrienden/vriendinnen gaan ook niet uit
 - 5 Er is geen uitgaansgelegenheid in de buurt
 - 6 Anders, namelijk.....
 - 7 Andere bezigheden (werk)
 - 8 Religieuze redenen (moslim, alcohol, etc)
 - 9 Onveilig

- 2.2 Waarom mag je 's AVONDS niet uit (van je ouders)?
- 1 Het is te gevaarlijk
 - 2 Ik ben te jong
 - 3 Ik ben een meisje
 - 4 Ik mag 's avonds laat niet alleen over straat lopen
 - 5 Zijn bang dat ik aan de drugs/alcohol verslaafd raak
 - 6 Zijn bang dat ik in contact kom met jongens
 - 7 Anders, namelijk.....
- 2.3 Ga je OVERDAG wel eens naar activiteiten in een buurthuis?
- 1 Ja
 - 2 Nee
- 2.4 Hoe vaak ga je naar het buurthuis?
- 1 Vaak
 - 2 Soms
 - 3 Zelden
- 2.5 Naar wat voor activiteiten ga je dan in het buurthuis?
- 1 Meisjesdisco
 - 2 Cursus
 - 3 Sport en spel
 - 4 Muziek
 - 5 Gezellig contact met jongeren
 - 6 Anders, namelijk.....
- 2.6 Lijkt uitgaan je wel leuk?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 3 Weet niet
- 2.7 Waarom vind/ lijkt je uitgaan niet leuk?
- 1 Het is onveilig in discotheken/ cafés
 - 2 Ik mag nergens naar binnen
 - 3 Ze draaien geen leuke muziek
 - 4 Anders, namelijk.....
 - 5 Saai/ boeit niet
 - 6 Voorkeur aan andere bezigheden
 - 7 Voelt zich niet op gemak
 - 8 Geloof
- 2.8 Wat zou er moeten veranderen om wel uit te willen of mogen gaan?
- 1 Niets
 - 2 Mijn leeftijd (ouder worden)
 - 3 Locatie (dichter bij)
 - 4 Tijdstip (niet zo laat)
 - 5 Anders, namelijk.....
 - 6 Veiligheid
 - 7 Standpunt ouders
- 2.9 Kun je aangeven of je het met de stelling -helemaal eens, mee eens, niet mee eens en niet mee oneens, niet mee eens of helemaal niet mee eens- bent?
- In de binnenstad van Amsterdam kom je er als allochtoon niet in.
 - Ik voel me welkom in Amsterdamse uitgaansgelegenheden.
 - Het is onveilig om in Amsterdam uit te gaan.
 - Uitgaan in Amsterdam is te duur.
 - In het Amsterdamse uitgaansleven wordt goede muziek gedraaid.
 - Als je getrouwd bent ga je niet meer uit.
 - Ik houd er niet van dat mensen alcohol drinken.
- 1 Helemaal mee eens
 - 2 Mee eens
 - 3 Niet mee eens en niet mee oneens (neutraal)
 - 4 Niet mee eens

- 5 Helemaal niet mee eens
- 6 Weet niet

Blok 3 Uitgaan specifiek

- 3.1 Met wie ga je meestal uit?
 - 1 Alleen
 - 2 Met een vriend(in)
 - 3 Met een kleine groep (maximaal 5 personen)
 - 4 Met een grote groep (meer dan 5 personen)
- 3.2 Bestaat die groep vrienden vooral uit jongens, vooral uit meisjes of is die gemengd?
 - 1 Vrijwel alleen jongens
 - 2 Vrijwel alleen meisjes
 - 3 Gemengd, zowel jongens als meisjes
- 3.3 Zelfs ben je van #@etni2# afkomst. Bestaat jouw groep vrienden alleen uit jongeren van #@etni2# afkomst?
 - 1 Ja
 - 2 Nee
- 3.4 Welke culturele achtergrond hebben jouw vrienden, waar je mee uitgaat?

1 Turken	10 Kaapverdiaans
2 Marokkanen	11 Wisselend / verschillend
3 Surinamers	12 Gemengd (algemeen)
4 Antillianen	13 Overig Afrika
5 Nederlanders	14 Overig Azië
6 Anders, namelijk.....	15 Overig Midden Oosten
7 Hindoestaans/ Javaans	16 Overig Zuid Europees
8 Indisch	17 Voormalig Joegoslavië
9 Chinees	

Blok 4 Wensen en beleving

- 4.1 Kun je zeggen of je de genoemde dingen -zeer onbelangrijk, onbelangrijk, niet onbelangrijk en niet belangrijk, belangrijk of zeer onbelangrijk- vindt als je uitgaat?
 - Goede muziek
 - Leuke meisjes en/of jongens
 - Goedkope entree
 - Goedkope drank
 - Dat je kan dansen
 - 1 Zeer onbelangrijk
 - 2 Onbelangrijk
 - 3 Niet onbelangrijk en niet belangrijk (neutraal)
 - 4 Belangrijk
 - 5 Zeer belangrijk
- 4.2 Wat vind je het allerbelangrijkst als je uitgaat?
 - 1 Goede muziek
 - 2 Leuke meisjes/jongens
 - 3 Goedkope entree
 - 4 Goedkope drank
 - 5 Dat je kan dansen
 - 6 Anders, namelijk.....
 - 7 Sfeer / gezelligheid
 - 8 Veiligheid
 - 9 Dat ik er goed uit zie / goed gekleed ben
 - 10 Geld op zak
 - 11 Vervoer
- 4.3 Welke muziek wil je het liefst horen als je uitgaat?

0 Maakt me niet uit	9 Bubbling
1 Salsa	10 2step
2 Hiphop/ rap	11 Trance
3 R&B	12 Techno
4 Popmuziek	13 Surinaams
5 RA	14 Antillaans
6 Turks	15 Marokkaans/arabisch
7 House	16 Van alles/ gemengd
8 Anders, namelijk.....	
- 4.4 Als het gaat om de culturele achtergrond van het uitgaanspubliek, wat heb je dan het liefst om je heen als je uitgaat?
0 Maakt me niet uit	8 Weet niet
1 Turken	
2 Marokkanen	
3 Surinamers	
4 Antillianen	
5 Nederlanders	
6 Gemengd publiek	
7 Anders, namelijk.....	
- 4.5 Kun je aangeven of je het met de stelling -helemaal eens, mee eens, niet mee eens en niet mee oneens, niet mee eens of helemaal niet mee eens- bent?
- In de binnenstad van Amsterdam kom je er als allochtoon niet in.
 - Ik voel me welkom in Amsterdamse uitgaansgelegenheden.
 - Het is onveilig om in Amsterdam uit te gaan.
 - Uitgaan in Amsterdam is te duur.
 - In het Amsterdamse uitgaansleven wordt goede muziek gedraaid.
1 Helemaal mee eens
2 Mee eens
3 Niet mee eens en niet mee oneens (neutraal)
4 Niet mee eens
5 Helemaal niet mee eens
- 4.6 Als je een rapportcijfer van 1 t/m 10 mag geven voor het uitgaan in Amsterdam, welk rapportcijfer geef je dan? Hierbij is een 1 heel slecht en een 10 heel goed.

Blok 5 Veiligheid

- 5.1 Ben je tijdens het uitgaan wel eens bang?
1 Vaak
2 Soms
3 Zelden
4 Nooit
- 5.2 Is dat voornamelijk buiten op straat of binnen in de uitgaansplek?
1 Binnen in de uitgaansplek
2 Buiten op straat
3 Zowel binnen als buiten
- 5.3 Ben jij of zijn jullie als groep tijdens het uitgaan wel eens betrokken geweest bij een ruzie?
1 Vaak
2 Soms
3 Zelden
4 Nooit
- 5.4 Was dat voornamelijk als individu of als groep?
1 Als individu
2 Als groep
3 Beide

- 5.5 Vindt die ruzie meestal plaats buiten op straat of binnen in de uitgaansplek?
- 1 Binnen in de uitgaansplek
 - 2 Buiten op straat
 - 3 Zowel binnen als buiten
- 5.6 Ben jij of zijn jullie als groep wel eens een discotheek of café, uitgelooid/uitgezet?
- 1 Vaak
 - 2 Soms
 - 3 Zelden
 - 4 Nooit
- 5.7 Zijn anderen tijdens het uitgaan denk je wel eens bang voor jou?
- 1 Vaak
 - 2 Soms
 - 3 Zelden
 - 4 Nooit

Blok 6 Discriminatie

- 6.1 Ben je wel eens geweigerd bij een discotheek of een café, in Amsterdam?
- 1 Vaak
 - 2 Soms
 - 3 Zelden
 - 4 Nooit
- 6.2 Welke reden werd opgegeven waarom je geweigerd werd?
- 1 Mijn culturele achtergrond
 - 2 Mijn huidskleur
 - 3 Kleding
 - 4 Gedrag
 - 5 Geen lid/pasje
 - 6 Leeftijd
 - 7 Geslacht
 - 8 Anders, namelijk.....
 - 9 Dat het vol was
 - 10 Geen legitimatie
 - 11 Dat we met een te grote groep waren
 - 12 Geen reden
- 6.3 Wat was volgens jou de echte reden dat je geweigerd werd?
- 1 Mijn culturele achtergrond
 - 2 Mijn huidskleur
 - 3 Kleding
 - 4 Gedrag
 - 5 Geen lid/pasje
 - 6 Leeftijd
 - 7 Geslacht
 - 8 Anders, namelijk.....
 - 9 Dat het vol was
 - 10 Geen legitimatie
 - 11 Dat we met een te grote groep waren
 - 12 Weet niet
- 6.4 Word je wel eens uitgescholden als je uitgaat omdat je ...(eigen etniciteit)... bent?
- 1 Vaak
 - 2 Soms
 - 3 Zelden

- 4 Nooit
- 6.5 Heb je het gevoel dat je wel eens wordt genegeerd in de uitgaansplekken omdat je (eigen etniciteit) bent?
- 1 Vaak
2 Soms
3 Zelden
4 Nooit
- 6.6 Door wie word je dan wel eens uitgescholden of genegeerd?
- 1 Portiers
2 Barpersoneel
3 Ander personeel (garderobe etc.)
4 Andere allochtone jongeren
5 Andere autochtone jongeren
6 Anders, namelijk
- 6.7 Ik ga je verschillende mogelijke reacties noemen die je kunt hebben als je wordt geweigerd, uitgescholden of genegeerd tijdens het uitgaan vanwege je afkomst. Kun je vertellen wat jouw reactie is als je geweigerd, uitgescholden of genegeerd wordt tijdens het uitgaan vanwege je afkomst?
- Ik ga ergens anders heen.
 - Ik reageer me af op degene die me geweigerd, uitgescholden of genegeerd heeft.
 - Ik voel me klote
 - Ik reageer me af door de boel te gaan vernielen.
 - Ik reageer me af door ruzie te zoeken met andere mensen.
 - Ik ga er nooit meer naar terug.
 - Ik ga naar huis.
- 1 Ja
2 Nee
3 Weet niet
- 6.8 Ik heb je nu verschillende mogelijke reacties genoemd die je kunt hebben als je wordt geweigerd, uitgescholden of genegeerd tijdens het uitgaan vanwege je afkomst. Is er nog een andere reactie van jouw die ik nog niet heb genoemd?
- 1 Ja
2 Nee
- 6.9 Andere reactie die nog niet is genoemd, namelijk
- 6.10 Denk jij dat ...(eigen etniciteit)..... in het Amsterdamse uitgaansleven worden gediscrimineerd?
- 1 Ja
2 Nee
3 Weet niet
- 6.11 Hoe vaak word jij zelf gediscrimineerd bij het uitgaan in Amsterdam?
- 1 Vaak
2 Soms
3 Zelden
4 Nooit
- 6.12 Doe je dit zelf ook wel eens bij anderen? Dus discrimineer je anderen wel eens?
- 1 Vaak
2 Soms
3 Zelden
4 Nooit
- 6.13 Denk je dat het zinvol is om gevallen van discriminatie bij een officiële instantie te melden?
- 1 Ja
2 Nee

- 3 Weet niet
- 6.14 Bij wie zou je het melden of aangeven als je gediscrimineerd wordt?
- 1 Meldpunt discriminatie
 - 2 Politie
 - 3 De uitgaansplek
 - 4 Via een website/ chatbox
 - 5 Anders, namelijk.....
 - 6 Weet niet
 - 7 Zou het niet melden
- 6.15 Heb je dat wel eens gedaan? Dus heb je wel eens melding gemaakt van discriminatie?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 3 Niet van toepassing, nooit gediscrimineerd
- 6.16 Hoe vaak heb je melding gemaakt van discriminatie?
- 6.17 Ben je tevreden over de manier waarop je (laatste) klacht is behandeld door deze instantie?
- 1 Ja
 - 2 Niet tevreden en niet ontevreden
 - 3 Nee
- 6.18 Kun je vertellen waarom je tevreden/ontevreden bent?

Blok 7 Achtergrondgegevens

- 7.1 Geslacht
- 1 Jongen
 - 2 Meisje
- 7.2 Hoe oud ben je?
- 7.3 In welk deel van Amsterdam woon je?
- 1 Noord (Amsterdam Noord)
 - 2 Oost (Zeeburg/ Oost/ Watergraafsmeer)
 - 3 Zuid (De Pijp/ Rivierenbuurt/ Buitenveldert/ Oud Zuid)
 - 4 Zuid-Oost (Bijlmer)
 - 5 Oud-West (Westerpark / Bos en Lommer / De Baarsjes)
 - 6 Nieuw-West (Osdorp/ Slotervaart/ Overtoomse Veld/ Geuzenveld)
 - 7 Centrum
 - 8 Aalsmeer
 - 9 Amstelveen (Noord en Zuid)
 - 10 Uithoorn
 - 11 Diemen
 - 12 Anders, namelijk
- 7.4 Wat doe je overdag?
- 1 School
 - 2 Werk
 - 3 Werkloos
 - 4 Anders, namelijk.....
 - 5 Combinatie werken en naar school gaan
- 7.5 Welke opleiding volg je?
- 1 VMBO
 - 2 HAVO
 - 3 VWO/gymnasium
 - 4 MBO(ROC)
 - 5 HBO
 - 6 WO
 - 7 Anders, namelijk.....